

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรี การอ่าน เขียน โนตไทยและโนตสากล วิธีการเปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน วิธีการขับร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ ประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ แนวทางการแสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลง แนวทางการเปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท แนวทางนำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบและอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าสนใจ ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง วิเคราะห์และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจความสัมพันธ์ของดนตรี กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม ใช้ นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละคร การแสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชมโดยเน้นเรื่องการใช้เสียง การแสดงท่าและการเคลื่อนไหว ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทยและละครพื้นบ้าน บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการใช้ชีวิต ทักษะกระบวนการสื่อสาร ทักษะกระบวนการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่า กล้าคิดและแสดงออกในงานศิลปะทุกแขนงอย่างสร้างสรรค์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ ๒.๑ ม.๑/๑ , ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๗, ม.๑/๘, ม.๑/๙

ศ ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔

ศ ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

รวมทั้งหมด ๑๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล
- ม.๑/๒ เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน
- ม.๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ
- ม.๑/๔ จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ม.๑/๕ แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง - เบา แตกต่างกัน
- ม.๑/๖ เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการ ฟังดนตรีแต่ละประเภท
- ม.๑/๗ นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าชื่นชม
- ม.๑/๘ ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง
- ม.๑/๙ ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย
- ม.๑/๒ ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม
- ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
- ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
- ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง
- ม.๑/๕ ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชมโดยเน้นเรื่องการใช้เสียงการแสดงท่าและการเคลื่อนไหว

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ.๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน
- ม.๑/๒ บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)	ศ ๒.๑ ๑/๔ จัด ประเภทของวงดนตรี ไทยและวงดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรม ต่าง ๆ	เขียนประเด็นสำคัญที่ ได้รับตามวัตถุประสงค์ ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๔)	วงปี่พาทย์ แบ่งออกตามลักษณะ การใช้ไม้ตีของระนาดเอกได้ ๒ รูปแบบ ได้แก่ ๑) ปี่พาทย์ไม้แข็ง และ ๒) ปี่พาทย์ไม้นวม แต่ละ แบบสามารถแบ่งได้หลายชนิด	การจัดรูปแบบและลักษณะ เด่นของวงปี่พาทย์แต่ละชนิด	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วงดนตรีไทย (วง เครื่องสายและวงมโหรี)	ศ ๒.๑ ๑/๔ จัด ประเภทของวงดนตรี ไทยและวงดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรม ต่าง ๆ	เขียนประเด็นสำคัญที่ ได้รับตามวัตถุประสงค์ ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๔)	วงเครื่องสาย แบ่งออกได้ ๓ ชนิด ได้แก่ วงเครื่องสายไทย วงเครื่องสายปี่ชวา และวง เครื่องสายผสมวงมโหรี แบ่งออก ได้ ๒ กลุ่ม ได้แก่ วงมโหรีโบราณ และวงมโหรี (ปัจจุบัน)	การจัดรูปแบบและลักษณะ เด่นของวงเครื่องสายและ วงโหรีแต่ละชนิด	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วงดนตรีพื้นบ้าน	ศ ๒.๑ ๑/๔ จัด ประเภทของวงดนตรี ไทยและวงดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรม ต่าง ๆ	สามารถระบุหลักการ สำคัญ แนวคิดหรือความ รู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบ เห็นในบริบทของการ	วงดนตรีพื้นบ้าน คือ วงดนตรีที่ เกิดจากภูมิปัญญาของคนไทยใน ภูมิภาคต่าง ๆ ที่ นอกเหนือไปจากวงดนตรีแบบ แผน (วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย	รูปแบบและลักษณะเด่นของ วงดนตรีพื้นบ้าน	๑	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ดำเนินชีวิตประจำวัน (๒.๑.๓)	และวงมโหรี) ที่ถูกใช้อย่างมาก ในภาคกลาง ลักษณะของดนตรี พื้นบ้านนั้นเป็นดนตรีที่เกิดจาก ความคิดสร้างสรรค์ของชาวบ้าน มุ่งสื่อเรื่องราวจากธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ใกล้ตัว มีความเรียบ ง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ ของศิลปิน เป็นสมบัติของชุมชน คนในชุมชนสามารถเข้ามามีส่วน ร่วมได้ ทั้งเพื่อความบันเทิงหรือ เพื่อร่วมกิจกรรมที่เป็นพิธีกรรม ตามความเชื่อ ไม่มีการจดบันทึก แต่จะสืบทอดกันทางมุขปาฐะ (เน้นการจำและปฏิบัติตาม)			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลง ไทย	ศ ๒.๑ ม. ๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล	มีวิธีการที่หลากหลายใน การศึกษาความรู้ เพิ่มเติมเพื่อขยาย ประสบการณ์ไปสู่การ เรียนรู้สิ่งใหม่ (๔.๒.๓)	โน้ต คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทน เสียงดนตรีและเสียงร้อง อีกทั้งมี สัญลักษณ์พิเศษเพิ่มเติมเพื่อใช้ ระบุเทคนิคการบรรเลงที่ นอกเหนือจากระดับเสียงของ เพลงหรือเสียงของเครื่องดนตรี	โน้ตดนตรีไทย ได้แก่ ๑. เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทางดนตรี ๒. หลักการอ่าน เขียน และร้อง โน้ตเพลงไทย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				แต่ละชนิด ยกตัวอย่างเช่น ตั้งแต่อดีตโน้ตดนตรีไทยถูก พัฒนาขึ้นหลายรูปแบบ เช่น การบันทึกเพลงไทยด้วยโน้ต สากลระบบบรรทัด ๕ เส้น การ ใช้ตัวเลขแทนเสียงของเครื่อง ดนตรีต่าง ๆ และการใช้ตัว อักษรไทยซึ่งเป็นที่นิยมใช้ใน ปัจจุบัน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑	ศ ๒.๑ ม. ๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ศ ๒.๑ ม. ๑/๓ ร้อง เพลงและใช้เครื่อง ดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ ศ ๒.๑ ม. ๑/๔ ใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรี อย่าง ระมัดระวังและ รับผิดชอบ	รับผิดชอบและปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และ แนวปฏิบัติตามวิถี วัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความ เข้าใจ (๔.๓.๒)	๑.ประวัติความเป็นมาและ ส่วนประกอบของขลุ่ยเพียงออ ๒.วิธีการใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรีไทย ๓.หลักการปฏิบัติทักษะขลุ่ย เพียงออขั้นเบื้องต้น	ขลุ่ยเพียงออ จัดเป็นเครื่อง ดนตรีอยู่ในประเภทเครื่อง เป่า เป็นขลุ่ยขนาดกลางซึ่ง กำหนดให้มีเสียงประจำตัวว่า "เสียงเพียงออ" ตัวเลขขลุ่ยมี ความยาวประมาณ ๔๕ ซม. กว้างประมาณ ๒.๕ ซม. ใช้ บรรเลงทั่วไปในวงเครื่องสาย มโหรี ปี่พาทย์ไม้นวม ปี่พาทย์ ดึกดำบรรพ์ ทั้งยังเป็นหลักใน การเทียบเสียงเครื่องดนตรีใน วง	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๒	ศ ๒.๑ ม. ๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ศ ๒.๑ ม. ๑/๓ ร้อง เพลงและใช้เครื่อง ดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ ศ ๒.๑ ม. ๑/๔ ใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรี อย่าง ระมัดระวังและ รับผิดชอบ	รับผิดชอบและปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และ แนวปฏิบัติตามวิถี วัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความ เข้าใจ (๔.๓.๒)	ระบำดอกบัว เป็นการแสดงชุด หนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำแสดงถวายท้าว รถสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชน ชมเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์ บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตรา โมท ใช้ทำนองเพลงสร้อยไอ้ ลาวของเก่า เป็นการแสดงหมู่ ผู้แสดงถือดอกบัวออกมารำ ซึ่ง ดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ชนชาว ไทยใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยม กันว่าเป็นดอกไม้ที่ประเสริฐ การนำดอกบัวมาถือรำก็เพื่อ แสดงความคารวะต่อผู้ที่ชาวไทย ให้การต้อนรับอย่างชื่นชมและ อวยชัยให้พรให้มีความสุข สำราญใจ	๑.ประวัติความเป็นมาเพลง ระบำดอกบัว ๒.ปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๓	ศ ๒.๑ ม. ๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ศ ๒.๑ ม. ๑/๓ ร้อง เพลงและใช้เครื่อง	รับผิดชอบและปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และ แนวปฏิบัติตามวิถี วัฒนธรรมของชุมชน	ระบำดอกบัว เป็นการแสดงชุด หนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำแสดงถวายท้าว รถสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชน	๑.ประวัติความเป็นมาเพลง ระบำดอกบัว ๒.ปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ ศ ๒.๑ ม. ๑/๙ ใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรี อย่าง ระมัดระวังและ รับผิดชอบ	และท้องถิ่นด้วยความ เข้าใจ (๔.๓.๒)	ชมเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์ บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อย โอลาของเก่า เป็นการแสดงหมู่ ผู้แสดงถือดอกบัวออกมารำ ซึ่ง ดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ชนชาว ไทยใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยม กันว่าเป็นดอกไม้ที่ประเสริฐ การนำดอกบัวมาถือรำก็เพื่อ แสดงความคารวะต่อผู้ที่ชาวไทย ให้การต้อนรับอย่างชื่นชมและ อวยชัยให้พรให้มีความสุข สำราญใจ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๔	ศ ๒.๑ ม. ๑/๑ อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ศ ๒.๑ ม. ๑/๓ ร้อง เพลงและใช้เครื่อง ดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ	รับผิดชอบและปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และ แนวปฏิบัติตามวิถี วัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความ เข้าใจ (๔.๓.๒)	ระบำดอกบัว เป็นการแสดงชุด หนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำแสดงถวายท้าว รถสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชน ชมเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์ บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อย โอลาของเก่า เป็นการแสดงหมู่ ผู้แสดงถือดอกบัวออกมารำ ซึ่ง	๑.ประวัติความเป็นมาเพลง ระบำดอกบัว ๒.ปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ศ ๒.๑ ม. ๑/๙ ใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรี อย่าง ระมัดระวังและ รับผิดชอบ		ดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ชนชาว ไทยใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยม กันว่าเป็นดอกไม้ที่ประเสริฐ การนำดอกบัวมาถือนำก็เพื่อ แสดงความคารวะต่อผู้ที่ชาวไทย ให้การต้อนรับอย่างชื่นชมและ อวยชัยให้พรให้มีความสุข สำราญใจ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลง ระบำดอกบัว	ศ ๒.๑ ม. ๑/๓ ร้อง เพลงและใช้เครื่อง ดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ ศ ๒.๑ ม. ๑/๗ นำเสนอตัวอย่าง เพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอภิปราย ลักษณะเด่น ที่ทำให้ งานนี้น่าชื่นชม ศ ๒.๑ ม. ๑/๘ ใช้ เกณฑ์สำหรับ ประเมินคุณภาพ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้วยกิริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความ แตกต่างและรับฟัง ความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)	ระบำดอกบัว เป็นการแสดงชุด หนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำแสดงถวายท้าว รถสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชน ชมเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์ บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตรามือ ใช้ทำนองเพลงสร้อย โถ้วลาวของเก่า เป็นการแสดงหมู่ ผู้แสดงถือดอกบัวออกมารำ ซึ่ง ดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ชนชาว ไทยใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยม กันว่าเป็นดอกไม้ที่ประเสริฐ การนำดอกบัวมาถือนำก็เพื่อ แสดงความคารวะต่อผู้ที่ชาวไทย	การประเมินผลสัมฤทธิ์การ ปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว	๑	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		งานดนตรีหรือเพลง ที่ฟัง ศ ๒.๑ ม. ๑/๙ ใช้ และบำรุงรักษา เครื่องดนตรี อย่าง ระมัดระวังและ รับผิดชอบ		ให้การต้อนรับอย่างชื่นชมและ อวยชัยให้พรให้มีความสุข สำราญใจ			
๒	เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มี ผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม	ศ ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายอิทธิพลของ นักแสดงชื่อดัง ที่มีผลต่อการโน้มน้าว อารมณ์หรือ ความคิดของผู้ชม	นักเรียนนำเสนอ อิทธิพลของนักแสดงที่มี อิทธิพลทำให้ผู้ชม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติค่านิยมของ ผู้ชม (๑.๑, ๒.๑)	บุคลิกภาพและจรรยาบรรณ ของนักแสดงที่ดีมีอิทธิพลทำให้ ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิด เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๑. อิทธิพลของนักแสดงชื่อ ดังที่มีผลต่อการโน้มน้าว อารมณ์หรือความคิดของ ผู้ชม ๒. การปฏิบัติตนของนักแสดง ที่ดี ๓. คุณสมบัติของนักแสดงที่ดี	๑	
กลางภาค							๑๐
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์	ศ ๓.๒ ม.๑/๑ ระบุปัจจัยที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงของ นาฏศิลป์ นาฏศิลป์	นำเสนอปัจจัยที่มีทำ ให้มีผลต่อการเปลี่ยน แปลงนาฏศิลป์เห็น คุณค่าและมีส่วนช่วยใน การอนุรักษ์นาฏศิลป์	ด้วยวิวัฒนาการทางด้าน เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทำให้ การสื่อสารมีความสะดวกและ รวดเร็วได้ทั่วโลก ทำให้นาฏศิลป์ ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อม	ปัจจัยที่มีทำให้มีผล ต่อการ เปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ๑) อิทธิพลทางวัฒนธรรม ต่างชาติ ๒) พระมหากษัตริย์	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		พื้นฐาน ละครไทย และละครพื้นบ้าน	ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทย ต่อไป (๑.๑)	ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จึง ทำให้รูปแบบของการแสดง นาฏศิลป์มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ ใหม่ ขึ้นมาตลอดจากอดีตจนถึง ปัจจุบัน	๓) สภาพสังคม ๔) ค่านิยมของคนในชาติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑	ศ ๓.๒ ม.๑/๒ บรรยายประเภทของ ละครไทยในแต่ละ ยุคสมัย	นำเสนอนำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละ ยุคสมัย เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละคร ไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของ ศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่ คู่ชาติไทยต่อไป (๑.๑)	ละครเป็นศิลปะการแสดงที่เป็น เรื่องราว มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ สมัยน่านเจ้าจนถึงปัจจุบัน และ ยังเป็นที่รวมของศิลปะสาขาต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย	ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย ตั้งแต่ - สมัยน่านเจ้า - สุโขทัย - อโยธยา - ธนบุรี	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒	ศ ๓.๒ ม.๑/๒ บรรยายประเภทของ ละครไทยในแต่ละยุค สมัย	นำเสนอประวัติละคร ไทยแต่ละยุคสมัย เห็น คุณค่าและความสำคัญ ของละครไทยซึ่งเป็น ศูนย์รวมของศิลปะทุก แขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย ต่อไป(๑.๑)	ละครเป็นศิลปะการแสดงที่ เป็นเรื่องราว มีวิวัฒนาการมา ตั้งแต่สมัยน่านเจ้าจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นที่รวมของศิลปะสาขา ต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย	ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย - รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่๑- ๑๐)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓	ศ ๓.๒ ม.๑/๒ บรรยายประเภทของ ละครไทยในแต่ละ ยุคสมัย	นำเสนอประวัติละคร ไทยแต่ละยุคสมัย เห็น คุณค่าและความสำคัญ ของละครไทยซึ่งเป็น ศูนย์รวมของศิลปะทุก แขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย ต่อไป (๑.๑)	ละครเป็นศิลปะการแสดงที่ เป็นเรื่องราว มีวิวัฒนาการมา ตั้งแต่สมัยนานเจ้าจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นที่รวมของศิลปะสาขา ต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย	ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย - รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่๑- ๑๐)	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ	ศ ๓.๑ ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และ ละครในรูปแบบง่าย ๆ	นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ นานาชาติ อินเดีย จีน และนาฏศิลป์สากล เห็น ความสำคัญของ นาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำ ให้เกิดมีการสร้างสรรค์ การแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้ มีความน่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ชื่นชม (๑.๑, ๑.๒)	นาฏศิลป์นานาชาติเป็นการ แสดงของชนชาติต่างๆ ที่มี ลักษณะเฉพาะตัว ทั้งลักษณะ การแสดง การเคลื่อนไหว ร่างกาย การแต่งกาย และดนตรี ประกอบการรำรำ	รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ นานาชาติ ๑) นาฏศิลป์อินเดีย - ภา รตชนาฏยัม, กถักกพิ, มณีปุรี ตามคัมภีร์นาฏยศาสตร์ ชาว อินเดียยกย่องพระศิวะเป็น “นาฏราชา” ๒) นาฏศิลป์จีน - จิ้ว เป็น การแสดงที่ผสมผสานการขับ ร้องและการเจรจา ประกอบ ลีลาท่าทางให้ออกมาเป็น เรื่องราว ๓) นาฏศิลป์สากล - บัลเลต์ เป็นศิลปะด้านการฟ้อนรำซึ่ง แสดงถึงความเป็นอารย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรือง ทางด้านนาฏศิลป์		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา	ศ ๓.๑ ม.๑/๒ ใช้ นาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครในการ แสดง ม.๑/๓ แสดง นาฏศิลป์และละคร ในรูปแบบง่าย ๆ	นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบบดอกบัว เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้มีความ น่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ (๑.๒ ๒.๑)	ในปัจจุบันการพัฒนาทางด้าน เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่าง กว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนา ทางการแสดงเกิดขึ้นจาก การแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการ ประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสาน การแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มาผสม ผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงยุคสร้างสรรค์ การแสดงแบบไทยที่เรียกว่าการ แสดงจินตลีลา	๑) การแสดงระบำดอกบัว - เป็นการแสดงชุดหนึ่งจาก ละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหมู่ นางรำ แสดงถวายทำวรวรณ สิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ๒) จินตลีลา - การแสดงที่สื่อ ถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏ ออกมาเป็นลีลาท่าทางไม่มี แบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะ มีจินตนาการ	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา	ศ ๓.๑ ม.๑/๒ ใช้ นาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครในการ แสดง ม.๑/๓ แสดง นาฏศิลป์และละคร ในรูปแบบง่าย ๆ	นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบบดอกบัว เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้มีความ น่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น	ในปัจจุบันการพัฒนาทางด้าน เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่าง กว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนา ทางการแสดงเกิดขึ้นจาก การแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการ ประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสาน การแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มา	๑) การแสดงระบำดอกบัว - เป็นการแสดงชุดหนึ่งจาก ละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหมู่ นางรำ แสดงถวายทำวรวรณ สิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐	๑	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			เกิดความภาคภูมิใจ (๑.๔, ๒.๒, ๓.๑, ๕.๑)	ผสมผสานเป็นการแสดงแนวโม เดิร์น และได้ปรับปรุงยุค สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่ เรียกว่าการแสดงจินตลีลา	๒) จินตลีลา - การแสดงที่สื่อ ถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏ ออกมาเป็นลีลาท่าทางไม่มี แบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะ มีจินตนาการ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการ แสดง	ศ ๓.๑ ม.๑/๔ ใช้ ทักษะการทำงาน เป็นกลุ่มใน กระบวนการผลิต การแสดง	วางแผนการจัดการ แสดง (ตารางการ ฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) และ ทำบัตรเชิญแขกให้มาชม การแสดง เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอัน ดงามของไทย (๑.๒,๒.๒,๔.๑)	การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี มีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการ แสดงเกิดขึ้นจากการแสดงรำ ไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์ การแสดงที่ผสมผสานการแสดง ของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้น บัลเลย์ มาผสมผสานเป็นการ แสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับ ปรุงยุคสร้างสรรค์การแสดง แบบไทยที่เรียกว่าการแสดงจินต ลีลา	๑. การวางแผนการจัดการ แสดง - ตารางการฝึกซ้อม นัดหมาย วันที่นำเสนอการแสดง ๒. ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินต ลีลารำบ่อดอกบัว	ศ๓.๑ ม.๑/๔ ใช้ ทักษะการทำงาน เป็นกลุ่มใน กระบวนการผลิต การแสดง	ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดง และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็น คุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น	การพัฒนาทางด้าน เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่าง กว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนา ทางด้านการแสดงเกิดขึ้นจาก การแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการ ประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสาน	๑. ฝึกซ้อมการแสดง - ตามตารางการฝึกซ้อม นัด หมายวันที่นำเสนอการแสดง ๒. ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			วัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย (๑.๒,๒.๒,๓.๑,๔.๓,๕.๑)	การแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเลย์ มา ผสมผสานเป็นการแสดงแนวโม เดิร์น และได้ปรับประยุกต์ สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่ เรียกว่าการแสดงจินตลีลา			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลา ระบำดอกบัว	ศ๓.๑ ม.๑/๔ ใช้ ทักษะการทำงาน เป็นกลุ่มใน กระบวนการผลิต การแสดง	จัดการแสดงและ นำเสนอการแสดงจินต ลีลาระบำดอกบัว เห็น คุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย (๑.๒,๒.๑,๓.๑,๔.๓,๕.๑)	การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี มีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางการ แสดงเกิดขึ้นจากการแสดงรำ ไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์ การแสดงที่ผสมผสานการแสดง ของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้น บัลเลย์ มาผสมผสานเป็นการ แสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับ ประยุกต์สร้างสรรค์การแสดง แบบไทยที่เรียกว่าการแสดงจินต ลีลา	๑. จัดการแสดงจินตลีลา ระบำดอกบัว ๒. นำเสนอการแสดงจินต ลีลาระบำดอกบัว	๑	๑๐
ปลายภาค							๑๐
รวม						๒๐	๕๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม
- ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
- ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
- ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง
- ม.๑/๕ ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชมโดยเน้นเรื่องการใช้เสียง การแสดงท่าและการเคลื่อนไหว

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของ นาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทยและละครพื้นบ้าน
- ม.๑/๒ บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการแสดงนาฏศิลป์ไทยมีที่มาอันยาวนานและงดงามบางการแสดงเราควรต้องอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และบางชุดการแสดงเราก็สามารถปรับประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยได้ เพื่อดึงดูดความสนใจและมีการแสดงที่เข้าถึงทุกเพศทุกวัยได้ง่ายขึ้นซึ่งเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ นักเรียนจะมีความมั่นใจในการแสดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ๑) วิเคราะห์ อธิบายอิทธิพลของนักแสดง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ การละครไทยแต่ละยุคสมัย รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ ขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง
- ๒) อธิบายความหมายความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) วิเคราะห์นำเสนออิทธิพลของนักแสดง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ประวัติการละครไทยแต่ละยุคสมัย รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ สร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา

๒) แบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานและนำเสนอการจัดการแสดงจินตลีลารำระบำดอกบัว

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักแสดง มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย เห็นความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงของนาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้ มีความน่าสนใจ ทันสมัย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ

๒) เกิดความมั่นใจในการแสดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นักเรียนนำเสนอการการแสดงเพลงระบำดอกบัว ตามรูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่ผสมผสานรูปแบบของนาฏศิลป์สากลได้อย่างสวยงาม เกิดความมั่นใจในการแสดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ ใฝ่เรียนรู้

๕.๒ รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานเรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- จัดการแสดงจินตลีลารำระบำดอกบัว

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงาน วางแผนการจัดแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน						
		คะแนน	ห้อง๑/๑	ห้อง๑/๒	ห้อง๑/๓	ห้อง๑/๔	ห้อง๑/๕	ห้อง๑/๖
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕						
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕						
๓	ลีลาท่ารำสวยงาม	๑๕						
๔	รำถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง	๑๐						
๕	ความสวยงามของแถว ความพร้อมเรียง	๑๐						
๖	น้ำเสียงในการร้องเพลง	๑๕						
๗	จังหวะและทำนองถูกต้อง	๑๐						
รวม		๗๐						

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐	หมายถึง	ดีมาก	=	๑๐	คะแนน
๓๖-๕๕	หมายถึง	ดี	=	๘	คะแนน
๑๖-๓๕	หมายถึง	พอใช้	=	๖	คะแนน
๑-๑๕	หมายถึง	ปรับปรุง	=	๔	คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๑ อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคลิกภาพและจรรยาบรรณของนักแสดงที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. สาระการเรียนรู้

๑. อิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม
๒. การปฏิบัติตนของนักแสดงที่ดี
๓. คุณสมบัติของนักแสดงที่ดี

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - อธิบายอิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ของผู้ชมได้
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - นำเสนออิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ของผู้ชมได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)
 - เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักแสดง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนออิทธิพลของนักแสดงที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติค่านิยมของผู้ชม

๑. พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)
๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบ ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนออิทธิพลของ นักแสดงที่มีอิทธิพลทำให้ ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติค่านิยมของผู้ชม ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - อธิบายอิทธิพลของ นักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าว ความคิดและอารมณ์ ของผู้ชมได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูนำภาพดาราตัวมาให้นักเรียนดู และร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับนักแสดงชื่อดังที่ชื่นชอบ - ครูถามคำถามเชิงท้าทายกับนักเรียนว่า นักเรียนทุกคน ต้องเคยดูละครหรือภาพยนตร์ นักเรียนชอบ นักแสดงคนไหน - เขาหรือเธอผู้นั้นแสดงละครหรือภาพยนตร์เรื่องอะไร - ทำไมนักเรียนถึงชอบนักแสดงคนนี้	๑. นักเรียนช่วยกันตอบ แสดงความคิดเห็น ถึงความแตกต่างตัวละครที่นักเรียนเคยดูกับ ละครที่ครูให้ดูและตอบว่าเพราะเหตุใดถึง ชอบนักแสดงที่นักเรียนได้ชม (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์ละคร ๓. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของ นักแสดง ๔. รูปภาพ นักแสดงชื่อดัง	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง อิทธิพล ของ นักแสดง	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดตัวอย่างวีดิทัศน์ละครให้นักเรียนชม - ครูถามคำถามเชิงท้าทายกับนักเรียนว่า นักเรียนคิด ว่าการดูละครมีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร ครูและ	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - นำเสนออิทธิพลของ นักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ ของผู้ชมได้ ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจต คติ ค่านิยม (A) (ของแต่ ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ นักแสดง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	นักเรียนสนทนาถึงประโยชน์และโทษของการชมละคร ๒. จากนั้นครูจึงได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพล ของนักแสดง	๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้ พบเห็นมา			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนในห้องจับกลุ่มกันในจำนวนที่เท่าๆ กัน ๓ กลุ่ม และมอบกระดาษขนาด พร้อมปากกา เมจิกกลุ่มละ ๑ ชุด ๒. เข้าสู่ “กิจกรรมกลุ่ม ๓ เกิด” โดยครูให้นักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้ ครูอธิบายว่า อิทธิพลของ นักแสดงที่มีผลต่อผู้ชม มี ๓ ข้อ เขียนอยู่ในหลังแผ่น ป้าย มอบหมายให้ตัวแทนนักเรียน ๑ คนออกมาเลือก แผ่นป้ายหน้าห้องและอ่านให้นักเรียนในชั้นเรียนฟัง	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และ อธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ คือ รำเดี่ยว รำคู่ รำหมู่ และการแสดงเป็นชุดเป็นตอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จากนั้นนำไปอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม และเขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ๒ ตัวอย่าง และแบ่งงานตัวแทนมาอธิบายหน้าชั้นเรียน โดยเรียงตามหัวข้อแผ่นป้ายที่เปิด ๓. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเลือกแผ่นป้าย และอ่านหัวข้อให้นักเรียนในชั้นเรียนฟัง และนำหัวข้อในแผ่นป้าย กลับไปในกลุ่มและร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม โดยมีหัวข้อต่อไปนี้ ๑) เกิดความรู้ความเข้าใจ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ๒) เกิดเจตคติและค่านิยมอันดีงามของสังคม ๓) เกิดแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย	๓. นักเรียนฟังถึงขั้นตอนของการจัดกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อที่ได้รับ แล้วร่วมกับสรุปลงใบงานที่ ๑ เรื่องรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนข้อความอธิบายหัวข้อที่กลุ่มของตนเองได้รับพร้อมกับยกตัวอย่าง ๒ ตัวอย่าง ลงในกระดาษที่ได้รับ และตกแต่งให้สวยงาม โดยใช้เวลาในการทำกิจกรรม ๑๕ นาที และจับเวลา เมื่อใกล้จะหมดเวลาให้แจ้งก่อนล่วงหน้า ๒ นาที ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอภิปรายหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๓ นาที โดยเริ่มจากกลุ่มที่ ๑ – ๓ ระหว่างที่มีการอภิปรายขอให้ครูปลายทางเสริมเนื้อหาเพิ่มเข้าไปเปิดหัวข้อด้วยการถามว่า คำถามครู จากหัวข้อที่กลุ่มนักเรียนได้รับนักแสดงมีอิทธิพลต่อผู้ชมอย่างไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง	๔. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลพร้อมช่วยกันวิเคราะห์ นำเสนอและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑) เกิดความรู้ความเข้าใจ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เนื่องจาก ละคร ภาพยนตร์ ซีรีส์ ส่วนใหญ่จะมีการสอดแทรกความรู้หรือข้อคิดต่างๆ ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้ความเข้าใจ และมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ส่วน ผู้ชม ควรพิจารณาความรู้ หรือข้อคิด หรือหาข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ก่อนที่จะมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง (ตัวอย่างจะมีความหลากหลายตามความสนใจของนักเรียนในกลุ่ม) ๒. เกิดเจตคติและค่านิยมอันดีงามของสังคม ละคร ภาพยนตร์ ซีรีส์ ส่วนใหญ่จะมีบทบาทของนักแสดงทั้งฝั่งดีและฝั่งไม่ดี อยู่ในเรื่องเสมอ นักแสดงที่แสดงในบทบาทที่ดีจะนำเสนอคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ให้กับผู้ชมได้ สร้างเจตคติและค่านิยมที่ดีงามให้กับคนในสังคม ส่วนผู้ชมควรจะชมอย่างมีสติ พิจารณา หรือขอคำแนะนำบุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อเลือกเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างดีงาม (ตัวอย่างจะมีความหลากหลายตามความสนใจของนักเรียนในกลุ่ม) ๓. เกิดแรงบันดาลใจการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย โดยนักแสดงที่มีบุคลิกภาพดี ทั้ง การเดิน ยืน นั่ง การพูดจา การแต่งกาย ตลอดจนถึงทัศนคติการดำเนินชีวิตที่ดี จะเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ชมเกิดการพัฒนาด้านตนเองมากขึ้น ส่วนผู้ชมก็สามารถหาต้นแบบเพื่อพัฒนาตนเองได้ จากการติดตามผลงานของนักแสดงที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านทักษะพิสัย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	(ตัวอย่างจะมีความหลากหลายตามความสนใจของ นักเรียนในกลุ่ม)				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องอิทธิพลของ นักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม ซึ่งทำให้ผู้ชม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติ ค่านิยมและ คุณธรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้อิทธิพลของ นักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม ซึ่งทำ ให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
- ๔) บัตรภาพนักแสดงชื่อดัง
- ๕) วิดีทัศน์ละคร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๖ เรื่องอิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายอิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ของผู้ชมได้	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่องอิทธิพลของนักแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๖ เรื่องอิทธิพลของนักแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนออิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อการโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ของผู้ชมได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักแสดง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนออิทธิพลของนักแสดงที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดเจตคติค่านิยมของผู้ชม			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง อิทธิพลของนักแสดง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง อิทธิพลของนักแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและแนวทาง ในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

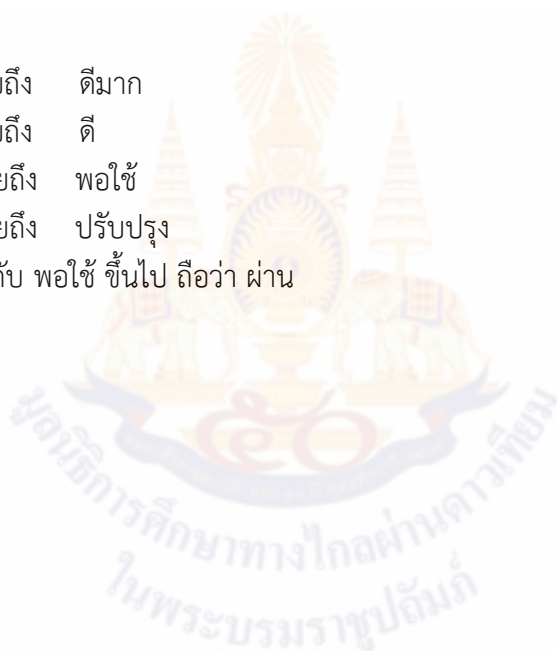
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

อิทธิพลของนักแสดง

๑. ทำให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. ผู้ชมเกิดเจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม

๓. ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

การปฏิบัติตนของนักแสดง

๑. ไม่เย่อหยิ่ง อ่อนน้อม ถ่อมตน สุภาพ มนุษย์สัมพันธ์ดี

๒. ไม่เลือกบท รับผิดชอบ

๓. ยอมรับฟังคำวิจารณ์

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๕. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๖. ทำงานอย่างมืออาชีพ

๗. ให้คำชี้แนะ กำลังใจผู้แสดงอื่น

คุณสมบัติของนักแสดงที่ดี

๑. การขยันขันแข็งในการฝึกซ้อม ท่องบท จะช่วยให้มีความคล่องตัวช่วยเพิ่มพูนฝีมือ เพิ่มพูนความเข้าใจ เพิ่มพูนความเร็ว การขยันฝึกซ้อมนั้นจะต้องทำให้เป็นนิสัยแม้จะได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่เก่งแล้ว มีฝีมือเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไปแล้ว ก็ยังต้องหมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอ

๒. หมั่นศึกษาหาความรู้ทางศิลปะการแสดงเพิ่มเติมอยู่เสมอ จากครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงานจากตำรับตำรา จากการฟัง ฯลฯ วิทยาการและเทคโนโลยีนั้นก้าวไปข้างหน้าตลอดเวลา หากไม่หมั่นศึกษาจะกลายเป็นคนล้าหลัง และตามเพื่อนพ้องไม่ทัน

๓. มีความละเอียดลออในการดู การอ่านบท การเขียนบท และ การเล่นละคร อย่าปล่อยให้รายละเอียดความสวยงามที่น่าสนใจ หรือกลเม็ดต่าง ๆ ผ่านไป โดยมีได้กระทบโสตประสาทของเรา

๔. ลดอัตตาในตัวเองให้มากที่สุด จงเป็นคนถ่อมตัว อย่าถือเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ อย่าคิดว่าเราต้องเป็นฝ่ายถูกต้องตลอดกาล การคิดเช่นนั้น จะทำให้เราไม่ได้อะไรใหม่ ๆ และกลายเป็นคนโง่ที่คิดว่าตัวเองฉลาดละครั้นนั้นเป็นศิลปะอิสระที่ไร้ขอบเขต ความสวยงามมิได้อยู่ที่เล่นได้ถูกต้องตามบทต้นฉบับเท่านั้น แต่อยู่ที่ผู้เล่นสามารถสื่อถึงผู้ชมได้ดีเพียงไร การมีอัตตรามากจะทำให้เราถูกขังอยู่แต่ในความคิดคำนึงของเราคนเดียว ไม่อาจข้ามพ้นไปปรับความเป็นอิสระในทางความคิดใหม่ ๆ ทั้งที่เราก็มีความสามารถในการสร้างสรรค์ได้ดีอีกหนึ่ง

๕. อย่าตำหนิติเตียนผู้ที่มีฝีมือการแสดงด้อยกว่า แนะนำสิ่งที่น่าสนใจแก่เขาตามกำลังความสามารถของเขาที่จะรับได้ จงให้กำลังใจเขาและส่งเสริมให้เขามีฝีมือขึ้นมาเสมอเรา หรือก้าวไปไกลกว่าเรา ความเจริญและความดีงามของสังคมขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีคุณภาพเป็น จำนวนมาก

๖. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าในหมู่เพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในธุรกิจการละคร รับฟังและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น อย่าเป็นตัวสร้างปัญหาในกลุ่มคนที่ร่วมงานกับเรา จะทำให้เราเป็นบุคคลที่น่าเบื่อหน่าย

๗. เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา ไม่ว่าจะเป็นการนัดฝึกซ้อมหรือในการแสดงจริง ต้องตรงต่อเวลาจริง ๆ ทั้งยังต้องเผื่อเวลาไว้สำหรับอุปสรรคในการเดินทางด้วย งานทุกงานควรเริ่มต้นและจบลงตามกำหนดการ ไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่ฟังได้และอภัยให้ได้สำหรับความผิดพลาดเรื่องเวลา

๘. เมื่อมีโอกาสถ่ายทอดความรู้สึกรู้ใจผู้อื่น จงกระทำในลักษณะแนะนำ แจกแจงชี้ให้เห็นจงดั่งถึง ความยอมรับในตัวเราจากผู้เรียนให้มากที่สุด และถ่ายทอดความรู้ที่มีโดยไม่ปิดบังอำพราง ผู้รับจะรับความรู้ที่เราถ่ายทอดให้ได้ตามความสามารถในการเรียนรู้ของเขาการถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังจะก่อให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าการต่อยอดทางการเรียน ศิษย์ที่รับความรู้ได้เร็วจะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนหรือค้นคว้า ต่อกออกไปอีก ทำให้ความรู้ความสามารถแตกสาขาออกไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

๙. จงเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น อย่าถือวิสาสะหยิบหรือเคลื่อนย้ายของใช้ของผู้อื่น โดยเจ้าของมิได้อนุญาตเสียก่อน

๑๐. นักแสดงต้องรู้หน้าที่ของตนเอง เมื่อแสดงละครอยู่บนเวทีหรือหน้ากล้องต้องรู้จักรับผิดชอบในการเล่นละครให้สมบทบาทที่ตนเองได้รับให้ดีที่สุด ปฏิบัติตามคำสั่งในบทละครของตนเองอย่างดีที่สุด ไม่ควรก้าวก่ายไปเล่นบทพูดที่มีผู้เล่นอยู่แล้ว จะทำให้เกิดความสับสนในการตอบทและเกิดการผิดคิว เนื่องจากการเล่นผิดเล่นถูกซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการแสดงละครเลยแม้แต่น้อย

๑๑. จงเป็นผู้มองโลกในแง่ดีเสมอให้อภัยคน อย่าเป็นคนโกรธง่าย อย่าใช้ยาเสพติด ช่วยสร้างอารมณ์ในการเล่นละคร นักแสดงควรมีอารมณ์สุนทรียะโดยธรรมชาติ มองโลกในแง่ดี มองโลกให้กว้างเพื่อความสุขภาพจิตใจที่ดีในชีวิต

๑๒. อย่าเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น ทั้งฝีมือและพฤติกรรม คนแต่ละคนมีจริต และสิ่งเอื้ออำนวยที่แตกต่างกันโดยธรรมชาติ ไม่มีอะไรที่จะเปรียบเทียบกันได้ ความกระตือรือร้นและทะเยอทะยานที่จะมีฝีมือและความรู้ที่มากขึ้น ควรขึ้นอยู่กับความท้าทายจากสิ่งที่เราเรียนรู้ควรให้เกิดจาก ความคิดที่จะเอาชนะผู้อื่น เราจะไม่วันชนะใครตราบเท่าที่เราอยากเอาชนะ ความเป็นนักแสดง สิ่งที่จะต้องทำเป็นประจำคือการเล่นละครเพื่อสื่อถึงผู้ชม นั่นเท่ากับว่าตลอดเวลาเราทำการแสดงเพื่อผู้อื่นรับชมอยู่แล้ว ดังนั้นจิตสำนึกของนักแสดงจึงต้องคำนึงถึงผู้อื่นก่อนตนเอง จงทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสุขอย่างเต็มที่ จะต้องคิดเสมอว่าสิ่งที่ออกไปจากเรา ผู้อื่นเขาจับแล้วพอใจไหม ยินดีหรือไม่ การคิดคำนึงอย่างนี้จะนำไปให้เรากระทำแต่สิ่งที่ดีอยู่ตลอดเวลา

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
รายวิชา ศิลปะ (สาระ นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนข้อความอธิบายหัวข้อที่กลุ่มของตนเองได้รับพร้อมกับ
ยกตัวอย่าง ๒ ตัวอย่าง ลงในกระดาษ และตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง อิทธิพลของนักแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม
รายวิชา ศิลปะ (สาระ นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ศาสตร์ของการแสดงละคร เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง จรรโลงใจ และได้ข้อคิด ทั้งนี้ศาสตร์ของการแสดงละคร เป็นการนำจินตนาการและประสบการณ์มาผูกกับเป็นเรื่องราว และให้นักแสดงถ่ายทอดออกมา ทำให้ผู้ชมเกิดความนิยมและได้รับอิทธิพลจากนักแสดงที่แสดงด้วย ทั้งนี้ อิทธิพลของนักแสดงที่มีผลต่อผู้ชม จึงแบ่งออกได้ ๓ ข้อ ดังนี้

๑) เกิดความรู้ความเข้าใจ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เนื่องจาก ละคร ภาพยนตร์ ซีรีส์ ส่วนใหญ่จะมีการสอดแทรกความรู้หรือข้อคิดต่างๆ ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้ความเข้าใจ และมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ส่วน ผู้ชม ควรพิจารณาความรู้ หรือข้อคิด หรือหาข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ก่อนที่จะมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

๒) เกิดเจตคติและค่านิยมอันดีงามของสังคม ละคร ภาพยนตร์ ซีรีส์ ส่วนใหญ่จะมีบทบาทของนักแสดงทั้งฝั่งดีและฝั่งไม่ดี อยู่ในเรื่องเสมอ นักแสดงที่แสดงในบทบาทที่ดีจะนำเสนอคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ชมได้ สร้างเจตคติและค่านิยมที่ดีงามให้กับคนในสังคม ส่วนผู้ชมควรจะชมอย่างมีสติ พิจารณา หรือขอคำแนะนำบุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อเลือกเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างดีงาม

๓) เกิดแรงบันดาลใจการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย โดยนักแสดงที่มีบุคลิกภาพดี ทั้งการเดิน ยืน นั่ง การพูดจา การแต่งกาย ตลอดจนถึงทัศนคติการดำเนินชีวิตที่ดี จะเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ชมเกิดการพัฒนาตนเองมากขึ้น ส่วนผู้ชมก็สามารถหาต้นแบบเพื่อพัฒนาตนเองได้ จากการติดตามผลงานของนักแสดงที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านทักษะพิสัย

อิทธิพลของนักแสดง

๑. ทำให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 เช่น การสอดแทรกการป้องกันเรื่องสุขภาพ

๒. ผู้ชมเกิดเจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม เช่น ละครเปาบุ้นจิ้น

๓. ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย เช่น การยืน เดิน นั่ง การพูด การแต่งกาย

ทรงผม

การปฏิบัติตนของนักแสดง

๑. ไม่เย่อหยิ่ง อ่อนน้อม ถ่อมตน สุภาพ มนุษย์สัมพันธ์ดี

๒. ไม่เลือกบท รับผิดชอบ

๓. ยอมรับฟังคำวิจารณ์

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

เจมส์ จิรายุ

๕. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
๖. ทำงานอย่างมืออาชีพ
๗. ให้คำชี้แนะ กำลังใจผู้แสดงอื่น

คุณสมบัติของนักแสดงที่ดี

บุคลิกภาพและจรรยาบรรณของนักแสดงไม่ว่าการศึกษาวิชาศิลปะการแสดงนั้นจะเป็นไปเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อประดับความรู้หรือเพื่อการอื่น ๆ เมื่อผู้ศึกษาเล่นละคร ละครเวที หรือภาพยนตร์ได้ ก็ย่อมได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงคนหนึ่ง ความเก่งกาจสามารถมากหรือน้อยเป็นเรื่องที่จะต้องฝึกฝนต่อไปความสำเร็จของการเป็นนักแสดงที่ดีนั้น มิใช่ขึ้นอยู่กับฝีมือการแสดงที่ดีเท่านั้นหากแต่ยังต้องมีส่วนอื่น ๆ ประกอบกันไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของโลกทัศน์หรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ศิลปะการแสดงเปรียบได้กับศาสตร์อื่น ๆ ทั่วไป กล่าวคือมีทั้งผู้ที่เก่งกาจ และผู้ที่อยู่ในระหว่างการฝึกฝนเพื่อที่จะได้เป็นคนเล่นละครที่เก่งต่อไป ดังนั้นสิ่งที่เราจะต้องคำนึงถึงไม่น้อยไปกว่าทฤษฎีการแสดงก็คือ การหมั่นฝึกฝนและสำรวจตัวเองในเรื่องของโลกทัศน์ที่มีต่อการแสดง และเรื่องทั่ว ๆ ไป คุณสมบัติของนักแสดงที่ดีมีดังนี้

๑. การขยันขันแข็งในการฝึกซ้อม ท่องบท จะช่วยให้มีความคล่องตัวช่วยเพิ่มพูนฝีมือ เพิ่มพูนความเข้าใจ เพิ่มพูนความเร็ว การขยันฝึกซ้อมนั้นจะต้องทำให้เป็นนิสัยแม้จะได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่เก่งแล้ว มีฝีมือเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไปแล้ว ก็ยังต้องหมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอ

๒. หมั่นศึกษาหาความรู้ทางศิลปะการแสดงเพิ่มเติมอยู่เสมอ จากครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงานจากตำรับตำรา จากการฟัง ฯลฯ วิทยาการและเทคโนโลยีนั้นก้าวไปข้างหน้าตลอดเวลา หากไม่หมั่นศึกษาจะกลายเป็นคนล้าหลัง และตามเพื่อนพ้องไม่ทัน

๓. มีความละเอียดลออในการดู การอ่านบท การเขียนบท และ การเล่นละคร อย่าปล่อยให้รายละเอียดความสวยงามที่น่าสนใจ หรือกลเม็ดต่าง ๆ ผ่านไป โดยมีได้กระทบโสตประสาทของเรา

๔. ลดอัตตาในตัวเองให้มากที่สุด จงเป็นคนถ่อมตัว อย่าถือเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ อย่าคิดว่าเราต้องเป็นฝ่ายถูกตลอดกาล การคิดเช่นนั้น จะทำให้เราไม่ได้อะไรใหม่ ๆ และกลายเป็นคนโง่ที่คิดว่าตัวเองฉลาดละครนั้นเป็นศิลปะอิสระที่ไร้ขอบเขต ความสวยงามมิได้อยู่ที่เล่นได้ถูกต้องตามบทต้นฉบับเท่านั้น แต่อยู่ที่ผู้เล่นสามารถสื่อถึงผู้ชมได้ดีเพียงไร การมีอัตตรามากจะทำให้เราถูกขังอยู่แต่ในความคิดคำนึงของเราคนเดียว ไม่อาจข้ามพ้นไปรับความเป็นอิสระในทางความคิดใหม่ ๆ ทั้งที่เราก็มีความสามารถในการสร้างสรรค์ได้ดีอีกคนหนึ่ง

๕. อย่าตำหนิติเตียนผู้ที่มีฝีมือการแสดงดีกว่า แนะนำสิ่งที่น่าสนใจแก่เขาตามกำลังความสามารถของเขาที่จะรับได้ จงให้กำลังใจเขาและส่งเสริมให้เขามีฝีมือขึ้นมาเสมอเรา หรือก้าวไปไกลกว่าเรา ความเจริญและความดีงามของสังคมขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีคุณภาพเป็น จำนวนมาก

๖. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าในหมู่เพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในธุรกิจการละคร รับฟังและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น อย่าเป็นตัวสร้างปัญหาในกลุ่มคนที่ร่วมงานกับเรา จะทำให้เราเป็นบุคคลที่น่าเบื่อหน่าย

๗. เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา ไม่ว่าจะเป็นการนัดฝึกซ้อมหรือในการแสดงจริง ต้องตรงต่อเวลาจริง ๆ ทั้งยังต้องเผื่อเวลาไว้สำหรับอุปสรรคในการเดินทางด้วย งานทุกงานควรเริ่มต้นและจบลงตามกำหนดการ ไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่ฟังได้และอภัยให้ได้สำหรับความผิดพลาดเรื่องเวลา

๘. เมื่อมีโอกาสถ่ายทอดความรู้สึกผู้อื่น จงกระทำในลักษณะแนะนำ แจกแจงชี้ให้เห็นจก้านึงถึงความยอมรับในตัวเราจากผู้เรียนให้มากที่สุด และถ่ายทอดความรู้ที่มีโดยไม่ปิดบังอำพราง ผู้รับจะรับความรู้ที่เราถ่ายทอดให้ได้ตามความสามารถในการเรียนรู้ของเขาการถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังจะก่อให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าการต่อยอดทางการเรียน ศิษย์ที่รับความรู้ได้เร็วจะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนหรือค้นคว้า ต่อกออกไปอีก ทำให้ความรู้ความสามารถแตกสาขาออกไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

๙. จงเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น อย่าถือวิสาสะหยิบหรือเคลื่อนย้ายของใช้ของผู้อื่น โดยเจ้าของมิได้อนุญาตเสียก่อน

๑๐. นักแสดงต้องรู้หน้าที่ของตนเอง เมื่อแสดงละครอยู่บนเวทีหรือหน้ากล้องต้องรู้จักรับผิดชอบในการเล่นละครให้สมบทบาทที่ตนเองได้รับให้ดีที่สุด ปฏิบัติตามคำสั่งในบทละครของตนเองอย่างดีที่สุด ไม่ควรก้าวก้าวกายไปเล่นบทพูดที่มีผู้เล่นอยู่แล้ว จะทำให้เกิดความสับสนในการตอบทและเกิดการผิดคิว เนื่องจากการเล่นผิดเล่นถูกซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการแสดงละครเลยแม้แต่น้อย

๑๑. จงเป็นผู้มองโลกในแง่ดีเสมอให้อภัยคน อย่าเป็นคนโกรธง่าย อย่าใช้ยาเสพติด ช่วยสร้างอารมณ์ในการเล่นละคร นักแสดงควรมีอารมณ์สุนทรียะโดยธรรมชาติ มองโลกในแง่ดี มองโลกให้กว้างเพื่อความมีสุขภาพจิตที่ดีในชีวิต

๑๒. อย่าเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น ทั้งฝีมือและพฤติกรรม คนแต่ละคนมีจริต และสิ่งเอื้ออำนวยที่แตกต่างกันโดยธรรมชาติ ไม่มีอะไรที่จะเปรียบเทียบกันได้ ความกระตือรือร้นและทะเยอทะยานที่จะมีฝีมือและความรู้ที่มากขึ้น ควรขึ้นอยู่กับความท้าทายจากสิ่งที่เราเรียนรู้มีควรให้เกิดจาก ความคิดที่จะเอาชนะผู้อื่น เราจะไม่วันชนะใครตราบเท่าที่เราอยากเอาชนะ ความเป็นนักแสดง สิ่งที่จะต้องทำเป็นประจำคือการเล่นละครเพื่อสื่อถึงผู้ชม นั่นเท่ากับว่าตลอดเวลาเราทำการแสดงเพื่อผู้อื่นรับชมอยู่แล้ว ดังนั้นจิตสำนึกของนักแสดงจึงต้องคำนึงถึงผู้อื่นก่อนตนเอง จงทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสุขอย่างเต็มที่ จะต้องคิดเสมอว่าสิ่งที่ออกไปจากเรา ผู้อื่นเขาจับแล้วพอใจไหม ยินดีหรือไม่ การคิดคำนึงอย่างนี้จะนำไปให้เรากระทำแต่สิ่งที่ดีอยู่ตลอดเวลา

เบลล่า ราณี

ที่มา : <https://teen.mthai.com/variety/145598.html>

ใหม่ เจริญปุระ

ที่มา : <https://medhubnews.com>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ด้วยวิวัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทำให้การสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วได้ทั่วโลก ทำให้นาฏศิลป์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้รูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ใหม่ ขึ้นมาตลอดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

ปัจจัยที่มีทำให้มีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

- ๑) อิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ
- ๒) พระมหากษัตริย์
- ๓) สภาพสังคม
- ๔) ค่านิยมของคนในชาติ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้ อธิบายปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ นำเสนอปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

๑. พุดทนายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบ ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้ อธิบายปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์การแสดงร่วมสมัย เช่น จินตลีลาไทยโมเดิร์น ฯลฯ ให้นักเรียนชม แล้วร่วมกันอภิปราย โดยครูถามคำถามเชิงท้าทายกับนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่า นาฏศิลป์ตั้งแต่อดีต จนมาถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เพราะเหตุใด	๑. นักเรียนชมการแสดงและช่วยกันตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นว่า นาฏศิลป์ตั้งแต่อดีต จนมาถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เพราะเหตุใด (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์การแสดงร่วมสมัย ๒. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ๓. PowerPoint เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ๔. บัตรภาพ/บัตรคำ	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดตัวอย่างวีดิทัศน์ละครให้นักเรียนชม - ครูถามคำถามเชิงท้าทายกับนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าการดูละครมีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร ครูและนักเรียนสนทนาถึงประโยชน์และโทษของการชมละคร ๒. จากนั้นครูจึงได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของนักแสดงโดยมีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดสลับกับในขณะที่ฟังครูบรรยาย เช่น อิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด จึงมีผลทำให้นาฏศิลป์ไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ละคร ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความเข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้พบเห็นมา - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียนการสอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. กิจกรรมจับคู่บัตรคำ โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่ม จำนวนกลุ่มละเท่าๆ กัน และให้ตัวแทนมารับบัตรคำที่ครู ๒. ครูแจ้งให้นักเรียนจับกลุ่มบัตรคำ ที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างบัตรคำที่เป็นหัวข้อปัจจัยที่ผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์และข้อความสถานการณ์ หรือรูปภาพ ที่สัมพันธ์กัน โดยกำหนดให้เวลา ๕ นาที ๓. แจ้งการจับเวลา ๕ นาที นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม จับคู่บัตรคำ	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และอธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ คือ รำเดี่ยว รำคู่ รำหมู่ และการแสดงเป็นชุดเป็นตอน ๓. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูล พร้อมช่วยกันวิเคราะห์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเฉลยความสับสน ของบัตรคำปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ปัจจัยที่ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ๒. แจ้งนักเรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยที่ครู ปลายทางได้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ นักแสดงที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้ อธิบายปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์เห็นคุณค่าและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป				
		๓	๒	๑		

พฤติกรรมบ่งชี้

ระดับความสามารถ

୨ (୩)

พอใช้ (๒)

ปรับปรุง (๑)

นำเสนอปัจจัยที่ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์เห็นคุณค่าและมี
ส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยให้
คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

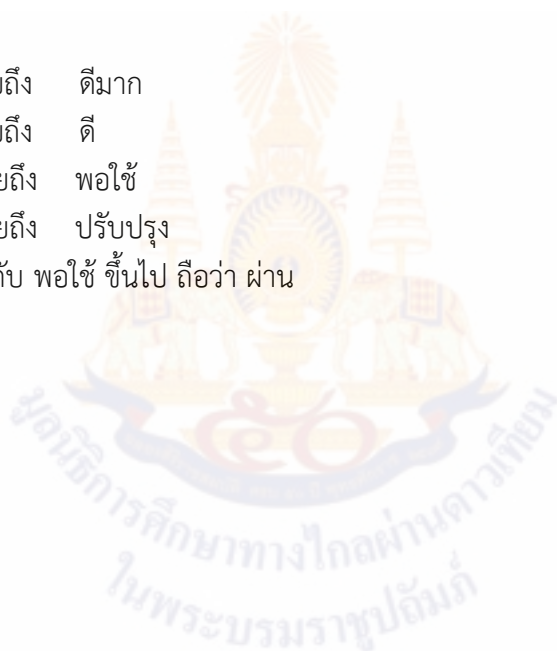
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

๑) อิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาตั้งแต่อดีต ทำให้มีการมานำวัฒนธรรมต่างชาติมาพัฒนา ดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย

๒) พระมหากษัตริย์ จากอดีตถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ทรงทำนุบำรุงการแสดงดนตรีนาฏศิลป์มาทุกยุคทุกสมัยสังคมวัฒนธรรมไทย

ปัจจัยที่มีทำให้
มีผลต่อการ
เปลี่ยนแปลง
นาฏศิลป์

นาฏศิลป์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้รูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ใหม่ขึ้นมาตลอดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ มี ๔ ข้อ

๓) สภาพสังคม หากสังคมสงบสุขไม่มีสงคราม ก็จะทำให้ประชาชนมีโอกาสในการสร้างสรรค์ พัฒนาการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างเต็มที่ แต่หากเกิดความไม่สงบสุขในสังคม ประชาชนก็ ประสบกับความเดือดร้อน ดนตรีนาฏศิลป์ก็ จะมีการหยุดชะงักลง หรือมีการกวาดต้อนศิลปินไปอยู่ฝั่งชนะสงคราม

๔) ค่านิยมของคนในชาติ ค่านิยมของคนในชาติมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จึงมีผลให้การแสดงนาฏศิลป์ได้รับเปลี่ยนแปลงไปด้วยทุกยุคทุกสมัย

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่มบัตรคำที่สัมพันธ์กัน ร่วมกันอภิปรายเฉลยความสัมพันธ์ของบัตรคำปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

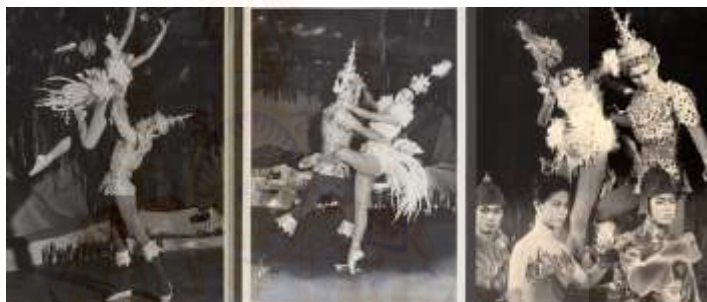

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์

นาฏศิลป์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้รูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ใหม่ขึ้นมาตลอดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยปัจจัยที่มีทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ มี ๔ ข้อ ดังนี้

- ๑) อิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาตั้งแต่อดีต ทำให้มีการมานำวัฒนธรรมต่างชาติมาพัฒนาดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย อาทิ ในสมัยรัชกาลที่ ๙ มีการแสดงบัลเลต์มโนราห์ ที่นำเอารูปแบบของโนราห์มาผสมผสานกับการแสดงบัลเลต์ เป็นต้น

อ้างอิงจาก <https://www.bagindesign.com/ballet-manora-of-king-bhumibol/>

- ๒) พระมหากษัตริย์ จากอดีตถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ทรงทำนุบำรุงการแสดงดนตรีนาฏศิลป์มาทุกยุคทุกสมัย อาทิ สมัยรัชกาลที่ ๒ ทรงสนับสนุนละครในให้มีรูปแบบการร่ายรำให้งดงามมากขึ้น สมัยรัชกาลที่ ๖ ทรงสนับสนุนการแสดงละครและพระราชนิพนธ์บทละครพูดไว้จำนวนมาก สมัยรัชกาลที่ ๙ ทรงมีการสนับสนุนนาฏศิลป์เปิดกว้างให้ประชาชนสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ รัชกาลปัจจุบัน มีความสนพระทัยการแสดงนาฏศิลป์ โดยเมื่อทรงพระเยาว์ ทรงแสดงโขน ตอน ศักีวิรุณจำบัง เป็นต้น

ภาพละครพูด เรื่อง หัวใจนักรบ บทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่วรรณคดีสโมสรได้ประกาศยกย่องว่าเป็นหนังสือแต่งดี ในประเภทบทละครพูด อ้างอิงจาก <https://sites.google.com/site/ramasstory/home/hawci-nak-rab>

- ๓) สภาพสังคม หากสังคมสงบสุขไม่มีสงคราม ก็จะทำให้ประชาชนมีโอกาสในการสร้างสรรค์ พัฒนาการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างเต็มที่ เต็มที่ แต่หากเกิดความไม่สงบสุขในสังคม หรือเกิดสงคราม คนตริ นาฏศิลป์ก็就会有การหยุดชะงักลง เนื่องจากประชาชนประสบกับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต

การแสดงเต้นกำรำเคียว ของการรวมกลุ่มทำกิจกรรมผ่อนคลายของชาวนาหลังจากประกอบกิจกรรมทำนาเสร็จ อ้างอิงจาก http://rb-wisdom.blogspot.com/๒๐๐๙/๑๐/blog-post_๔๑๘๖.html

- ๔) ค่านิยมของคนในชาติ ค่านิยมของคนในชาติมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จึงมีผลให้การแสดงนาฏศิลป์ได้รับเปลี่ยนแปลงไปด้วยทุกยุคทุกสมัย เพื่อตอบสนองความนิยมของศิลปินและผู้ชม หลีกเลี่ยงความจำเจแบบเดิมของผู้ชมที่ต้องการแสวงหาสิ่งใหม่ๆตามยุคสมัย

ภาพผลงานสร้างสรรค์ ชุด "กรุงเทพ" คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๙
อ้างอิงจาก <https://www.bloggang.com/m/mainblog.php?id=rouenrarai&month=๐๖-๐๙-๒๐๑๗&group=๒๙&gblog=๑๘>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครเป็นศิลปะการแสดงที่เป็นเรื่องราว มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยนานเจ้าจนถึงปัจจุบัน และยังเป็น
ที่รวมของศิลปะสาขาต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย

๓. สาระการเรียนรู้

ประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่

- สมัยนานเจ้า
- สุโขทัย
- อโยธยา
- ธนบุรี

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ นำเสนอประวัติการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย

ต่อไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์
รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

๑. พุดาทยทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบ

ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอนำเสนอประวัติ ละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความ สำคัญของละครไทยซึ่ง เป็นศูนย์รวมของศิลปะทุก แขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย ต่อไป ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K)	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูนำภาพละครไทยเรื่อง มโนราห์ ไกรทอง สังข์ทอง โคบุตร พระรถเสน จันทกนิษฐ์ ให้ นักเรียนวิเคราะห์ภาพที่เห็นและบอกลักษณะการ แสดง และให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อการแสดงที่ นักเรียนได้รับภาพไป ครูถามคำถามเชิงท้าทาย นักเรียนคิดว่า ภาพที่นักเรียนได้รับมีลักษณะ อย่างไร และให้ช่วยกันบอกชื่อการแสดงตามภาพที่ นักเรียนเห็นตามประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบ เห็นมา	๑. นักเรียนดูภาพการแสดง ช่วยกันวิเคราะห์ ลักษณะการแสดง และให้ช่วยกันบอกชื่อการ แสดงตามภาพที่นักเรียนเห็นตาม ประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบเห็นมา	๑. ภาพละครไทย เรื่อง มโนราห์ ไกรทอง สังข์ทอง โคบุตร พระรถ เสน จันทกนิษฐ์ ๒. วีดิทัศน์แสดง ละคร ๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติการ ละครไทยแต่ละยุค สมัย ๓. PowerPoint	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประวัติ การละครไทย แต่ละยุคสมัย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เรียนรู้และเข้าใจการ ละครไทยแต่ละยุคสมัย ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของ แต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละครไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะ			เรื่อง ประวัติการ ละครไทยแต่ละ ยุคสมัย		
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดตัวอย่างวีดิทัศน์ละครให้นักเรียนชม ครูถามคำถามเชิงท้าทาย “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ละครหมายถึงอะไร” ครูและนักเรียนสนทนาถึงถึง ความหมายของละคร ๒. จากนั้นครูจึงได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับประวัติ ละครตั้งแต่สมัยนางเจ้าจนถึงสมัยธนบุรี โดยครู อธิบายและซักถามนักเรียนเป็นระยะๆ เช่น	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ละคร ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้พบ เห็นมา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยต่อไป	ครูถามคำถามเชิงท้าทาย “เพราะเหตุใดเราถึงรู้ว่าในสมัยสุโขทัยมีการแสดง ระบุว่า รำ ฟ้อน” นักเรียนศึกษาสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมใบความรู้	- สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียนการสอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			
คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๕ - ๖ คน ครูแจกใบงาน จิกซอประวัติละครไทย แต่ละกลุ่มจะได้กระดาษ A๔ กลุ่มละ ๔ แผ่น ๒. ครูแจ้งให้นักเรียน เขียนวิเคราะห์การละครไทย ในยุคสมัยน่านเจ้าถึงธนบุรี ในกระดาษ A๔ ให้แต่ละกลุ่มๆละแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะสรุปเรื่องอะไร ๓. แล้วนำใบงานมาต่อกันให้เป็นเรื่องเดียวกันคือ ประวัติละครไทย	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และ อธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ น่านเจ้าถึงธนบุรี ๓. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลพร้อม ช่วยกันวิเคราะห์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย นำเสนอประวัติ ละครไทยสมัยนางเจ้าถึงธนบุรี				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ประวัติละครไทยสมัยนางเจ้าถึงธนบุรี ๒. แจ้งนักเรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยที่ครู ปลายทางได้	- นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ประวัติละครไทย สมัยนางเจ้าถึงกรุงธนบุรี			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติละครไทย
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติละครไทย
- ๔) ภาพละครไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประวัติละครไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประวัติละครไทย - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอนำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย เห็นคุณค่าและความ สำคัญของละครไทยซึ่งเป็น ศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนง ให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอนำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป			

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

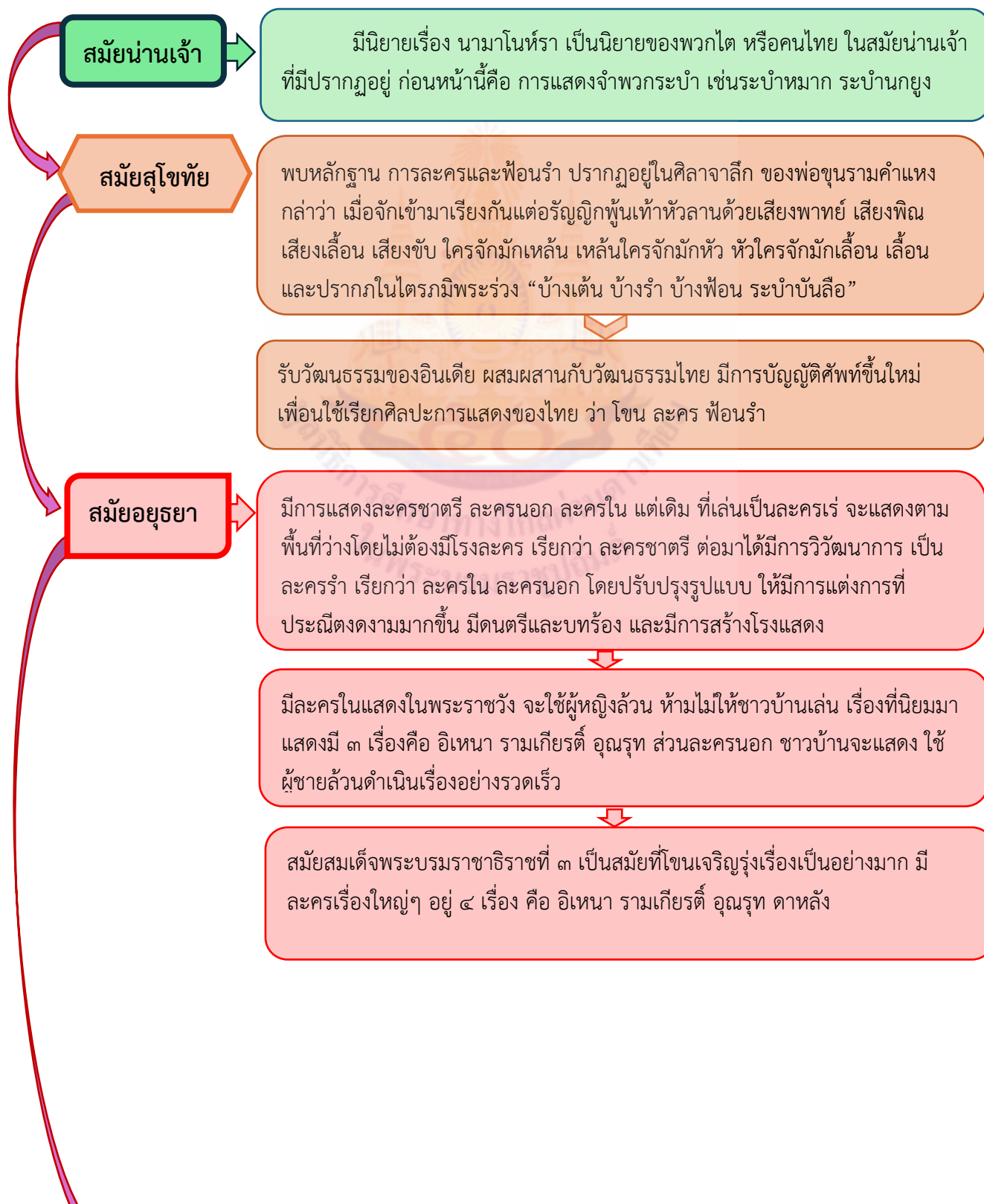
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติละครไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทธละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทธละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์ บทธละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมานเกี้ยวนางวานริน	๒.ตอนท้าวม้าลี้ราชว่าความ
๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด	๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท
๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ	

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทธละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่สูญหายไปให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการฟ้อนรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฎหรือชฎา ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทธละครรำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าม ร้องเพราะ พิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้ยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

๑. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
๒. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
๓. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษัรณเรศ
๔. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
๕. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
๖. ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
๗. ละครของเจ้าจอมมารดาอัมพา
๘. ละครเจ้ากรับ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวงขึ้นใหม่อีกครั้งให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชวินิจฉัยในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่องนารายณ์ปราบนก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
๒. ห้ามใช้รัดเกล้า ยอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
๓. ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
๔. ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
๕. ห้ามเป่าแตรสังข์
๖. หัวช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สถาปนาเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลป์ แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานฤักษ์ พระยาพรหมภิบาล เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็น โขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดง โขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้ง โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์ โขน ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบขอเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง ทรงสนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ “การแสดงโขน” ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๑๐)

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโชว์ของกรมศิลปากรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

สมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิต และสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชน ทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชมละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประวัติละครไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ปัจจัยที่มีทำให้ผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์แล้วเขียนสรุปประวัติละครไทยในยุคสมัยต่าง ๆ ลงในกระดาษ A๔ โดยให้แต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษกลุ่มละ ๔ แผ่น แบ่งหน้าที่กันสรุปเนื้อหาแล้วนำมาต่อเป็นจิ๊กซอเรื่องการละครไทย

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติละครไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การละครไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๑. สมัยนางเจ้า

มีนิยายเรื่อง นามานโหรีรา เป็นนิยายของพวกไต หรือคนไทย ในสมัยนางเจ้าที่มีปรากฏอยู่ ก่อนหน้านี้ คือ การแสดงจำพวกระบำ เช่นระบำหมาก ระบำนกยูง

๒. สมัยสุโขทัย

พบหลักฐาน การละครและฟ้อนรำ ปรากฏอยู่ในศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหง กล่าวว่า เมื่อจักเข้ามาเรียงกัน แต่อรัญญิกพูนเท้าหว่านด้วยเสียงพาทย์ เสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเหล่ เหล่ใครจักมักหัว หัวใครจักมักเลื้อน เลื้อน และปรากฏในไตรภูมิพระร่วง “บ้างเต้น บ้างรำ บ้างฟ้อน ระบำบันลือ”
 รับวัฒนธรรมของอินเดีย ผสมผสานกับวัฒนธรรมไทย มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใหม่ เพื่อนำมาใช้เรียกศิลปะการแสดงของไทย ว่า โขน ละคร ฟ้อนรำ

๓. สมัยอยุธยา

มีการแสดงละครชาตรี ละครนอก ละครใน แต่เดิม ที่เล่นเป็นละครเร่ จะแสดงตามพื้นที่ว่างโดยไม่ต้องมีโรงละคร เรียกว่า ละครชาตรี ต่อมาได้มีการวิวัฒนาการ เป็นละครรำ เรียกว่า ละครใน ละครนอก โดยปรับปรุงรูปแบบ ให้มีการแต่งการที่ประณีตงดงามมากขึ้น มีดนตรีและบทร้อง และมีการสร้างโรงแสดง ละครในแสดงในพระราชวัง จะใช้ผู้หญิงล้วน ห้ามไม่ให้ชาวบ้านเล่น เรื่องที่นิยมมาแสดงมี ๓ เรื่องคือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ส่วนละครนอก ชาวบ้านจะแสดง ใช้ผู้ชายล้วนดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ เป็นสมัยที่โขนเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก มีละครเรื่องใหญ่ๆ อยู่ ๔ เรื่อง คือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ดาหลัง

๔. สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมาณเกี่ยวนางวานริน

๒.ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ

๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท

๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

๕. สมัยรัตนโกสินทร์

๕.๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่ยสูญหายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการพ้องรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฏ หรือ อชญา ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนก

๕.๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจาก วรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทละครร่ำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง ร้องเพราะ พิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

๕.๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้ยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

- ๑.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
- ๒.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
- ๓.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษ์ธรรมา
- ๔.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
- ๕.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
- ๖.ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
- ๗.ละครของเจ้าจอมมารดาอมพา
- ๘.ละครเจ้ากรับ

๕.๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวง ขึ้นใหม่อนุญาตให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชนิพนธ์ในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่อง นารายณ์ปราบนก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

- ๑.ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
- ๒.ห้ามใช้รดเกล้ายอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
- ๓.ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
- ๔.ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
- ๕.ห้ามเป่าแตรสังข์
- ๖.ห้ามช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

๕.๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สภาพบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

๕.๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลป์ แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภักดี เป็นต้น

๕.๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็นโขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

๕.๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดงโขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้งโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนม เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

๕.๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

๕.๑๐ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน

ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบของเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระงานด้านศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีต่างๆ อยู่เนืองๆ โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการ

นาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง สนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ“การแสดงโขน”ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

และสมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิตและสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชม ละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครเป็นศิลปะการแสดงที่เป็นเรื่องราว มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยนานเจ้าจนถึงปัจจุบัน และยังเป็น
ที่รวมของศิลปะสาขาต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย

๓. สาระการเรียนรู้

ประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย

- รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่๑-๑๐)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ นำเสนอประวัติการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย

ต่อไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของ
ศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

๑. พุดกายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบ
ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอนำเสนอประวัติ ละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละครไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะ ทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยต่อไป ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจการ ละครไทยแต่ละยุคสมัย	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ละครปัจจุบันให้นักเรียนชม ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนคิดว่า ละครไทยที่นักเรียนได้ศึกษามา แตกต่างกับละครปัจจุบันอย่างไร	๑. นักเรียนชมละคร ช่วยกันวิเคราะห์ ลักษณะการแสดง และให้ช่วยกันบอกบอก ความแตกต่าง ตามประสบการณ์ที่นักเรียน เคยพบเห็นมา	๑. วีดิทัศน์แสดง ละคร ๒. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติการ ละครไทยแต่ละยุค สมัย ๓. PowerPoint เรื่อง ประวัติการ ละครไทยแต่ละยุค สมัย ๒ ๔. เกมจับคู่ประวัติ ละครไทย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประวัติ การละครไทย แต่ละยุคสมัย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของ แต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละครไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะ ทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยต่อไป	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทบทวนความรู้ของการเรียนเมื่อชั่วโมงที่แล้ว โดยให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่ประวัติละครไทย เป็นการทบทวนความจำของนักเรียน ๒. จากนั้นครูจึงได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับประวัติ ละครสมัยรัตนโกสินทร์(รัชกาลที่ ๑-๕) โดยครู อธิบายและซักถามนักเรียนเป็นระยะๆ เช่น ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - เพราะเหตุใดในสมัยรัชกาลที่๒ จึงได้ชื่อว่าเป็น ยอดของบทละครรำนักเรียนศึกษาสืบค้นข้อมูล เพิ่มเติมใบความรู้	๑. นักเรียนทบทวนความรู้จากการเล่นเกม จับคู่ อย่างสนุกสนาน ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้พบ เห็นมา - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียนการ สอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๕ - ๖ คน ครูแจกใบงานที่ ๒ ประวัติละครไทย โดยแต่ละกลุ่มจะได้กระดาษ โพสอิท กลุ่มละ ๕ สี ๒. ครูแจ้งให้นักเรียน เขียนวิเคราะห์การละครไทย ในยุคสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑-๕ ในกระดาษ โพสอิท ให้แต่ละกลุ่มๆละแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะสรุปแต่ละรัชกาล ๓. แล้วนำกระดาษโพสอิท ที่เขียนสรุปมาปะติดลงในใบงาน และตกแต่งให้สวยงาม ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย นำเสนอประวัติละครไทย	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และอธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑-๕ ๓. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลพร้อมช่วยกันวิเคราะห์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ประวัติละครไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑-๕ ๒. แจ้งนักเรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยที่ครู ปลายทางได้	- นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ประวัติละครไทย สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑-๕ ว่ามีละคร หรือการแสดงอะไรบ้างในยุคสมัยนั้น			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติละครไทย
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย ๒
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติละครไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประวัติละครไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอนำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย ๒ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประวัติละครไทย - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย เห็นคุณค่าและความ สำคัญของละครไทยซึ่งเป็น ศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนง ให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

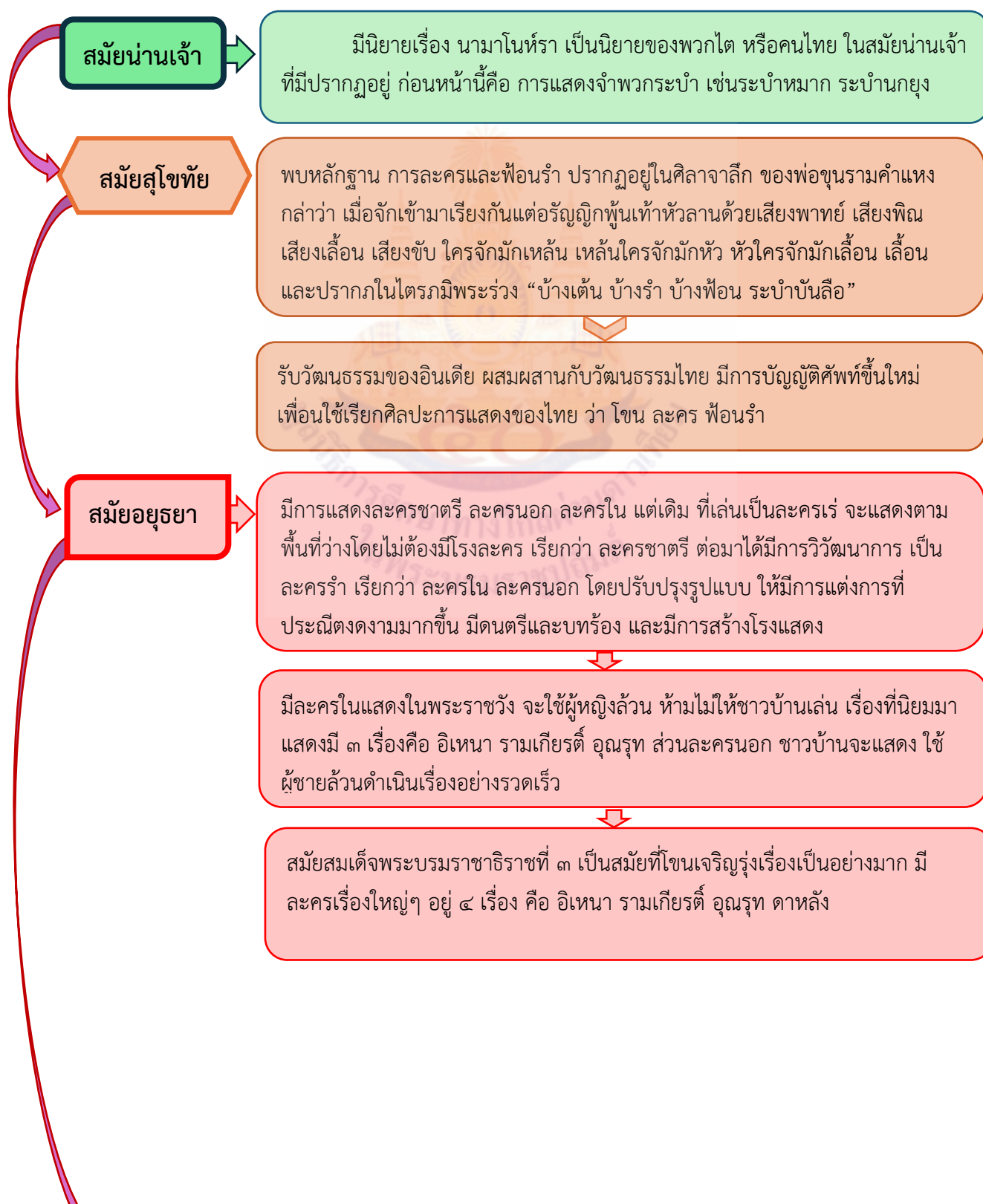
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้เรื่องที่ ๑๐ ประวัติละครไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทธละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทธละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์ บทธละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมานเกี้ยวนางวานริน

๒.ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ

๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท

๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทธละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่สูญหายไปให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการฟ้อนรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฎหรือชฎา ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทธละครรำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง เพราะพิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้อยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

๑. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
๒. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
๓. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษารณเรศ
๔. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
๕. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
๖. ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
๗. ละครของเจ้าจอมมารดาอัมพา
๘. ละครเจ้ากรับ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวงขึ้นใหม่อีกครั้งให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชวินิจฉัยในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่องนารายณ์ปราบนก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
๒. ห้ามใช้รัดเกล้า ยอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
๓. ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
๔. ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
๕. ห้ามเป่าแตรสังข์
๖. หัวช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สถาปนาเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลปิน แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภิบาล เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็น โขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดง โขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้ง โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปะให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน

ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบขอเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากษัตริย์คุณต่อวงการนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง ทรงสนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ “การแสดงโขน” ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอริยวงศาคตญาณ (รัชกาลที่๑๐)

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

สมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิต และสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชน ทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชมละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประวัติละครไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒
รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์แล้วเขียนสรุปประวัติละครไทยในยุคสมัยรัตนโกสินทร์(รัชกาลที่๑ - ๕) ลงใน
กระดาษโพสอิท แล้วนำกระดาษโพสอิท ที่เขียนสรุปมาปะติดลงในใบงาน และตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติละครไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การละครไทย ๒
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๑. สมัยน่านเจ้า

มีนิยายเรื่อง นามานนท์รา เป็นนิยายของพวกไต หรือคนไทย ในสมัยน่านเจ้าที่มีปรากฏอยู่ ก่อนหน้านี้ คือ การแสดงจำพวกระบำ เช่นระบำหมาก ระบำนกยูง

๒. สมัยสุโขทัย

พบหลักฐาน การละครและฟ้อนรำ ปรากฏอยู่ในศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหง กล่าวว่า เมื่อจักเข้ามาเรียงกัน แต่อัญญิกพุ้นเท้าหัวลานด้วยเสียงพาทย์ เสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่นใครจักมักหัว หัวใครจักมักเลื้อน เลื้อน และปรากฏในไตรภูมิพระร่วง “บ้างเต้น บ้างรำ บ้างฟ้อน ระบำบันลือ”
 รับวัฒนธรรมของอินเดีย ผสมผสานกับวัฒนธรรมไทย มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใหม่ เพื่อนำมาใช้เรียกศิลปะการแสดงของไทย ว่า โขน ละคร ฟ้อนรำ

๓. สมัยอยุธยา

มีการแสดงละครชาตรี ละครนอก ละครใน แต่เดิม ที่เล่นเป็นละครเร่ จะแสดงตามพื้นที่ว่างโดยไม่ต้องมีโรงละคร เรียกว่า ละครชาตรี ต่อมาได้มีการวิวัฒนาการ เป็นละครรำ เรียกว่า ละครใน ละครนอก โดยปรับปรุงรูปแบบ ให้มีการแต่งการที่ประณีตงดงามมากขึ้น มีดนตรีและบทร้อง และมีการสร้างโรงแสดง ละครในแสดงในพระราชวัง จะใช้ผู้หญิงล้วน ห้ามไม่ให้ชาวบ้านเล่น เรื่องที่นิยมมาแสดงมี ๓ เรื่องคือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ส่วนละครนอก ชาวบ้านจะแสดง ใช้ผู้ชายล้วนดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ เป็นสมัยที่โขนเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก มีละครเรื่องใหญ่ๆ อยู่ ๔ เรื่อง คือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ดาหลัง

๔. สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมานเกียวนางวานริน

๒.ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ

๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท

๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

๕. สมัยรัตนโกสินทร์

๕.๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่ยสูญหายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการฟ้อนรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฏ หรือ อชญา ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

๕.๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจาก วรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทละครร่ำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง ร้องเพราะ พิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

๕.๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้ยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

- ๑.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
- ๒.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
- ๓.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษ์ธรรมา
- ๔.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
- ๕.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวนตจันทรมุนี
- ๖.ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
- ๗.ละครของเจ้าจอมมารดาอมพา
- ๘.ละครเจ้ากรับ

๕.๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวง ขึ้นใหม่อนุญาตให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชนิพนธ์ในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่อง นารายณ์ปราบนนทก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

- ๑.ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
- ๒.ห้ามใช้รดเกล้ายอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
- ๓.ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
- ๔.ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
- ๕.ห้ามเป่าแตรสังข์
- ๖.ห้ามช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

๕.๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สภาพบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

๕.๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลป์ แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภักดี เป็นต้น

๕.๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็นโขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

๕.๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดงโขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้งโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

๕.๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

๕.๑๐ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน

ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบของเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระงานด้านศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีต่างๆ อยู่เนืองๆ โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการ

นาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง สนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ“การแสดงโขน”ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

และสมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิตและสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชม ละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครเป็นศิลปะการแสดงที่เป็นเรื่องราว มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยนานเจ้าจนถึงปัจจุบัน และยังเป็น
ที่รวมของศิลปะสาขาต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย

๓. สาระการเรียนรู้

ประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย

- รัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๑ - ๑๐)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ นำเสนอประวัติการละครไทยแต่ละยุคสมัย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทย

ต่อไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์
รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

๑. พุดถ้อยทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบ
ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละครไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะ ทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยต่อไป	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอให้นักเรียนชม ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนคิดว่า ถ้านักเรียนได้มีโอกาส ได้แสดง โขน นักเรียนอยากเป็นตัวอะไร เพราะเหตุใด	๑. นักเรียนชมโขน ร่วมกันตอบคำถามตาม ประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบเห็นมา	๑. วิดีทัศน์แสดงละคร ๒. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ประวัติการละคร ไทยแต่ละยุคสมัย ๓. PowerPoint เรื่อง ประวัติการ ละครไทยแต่ละยุค สมัย ๓	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติ การละครไทย แต่ละยุคสมัย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจการ ละครไทยแต่ละยุคสมัย	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทบทวนความรู้ของการเรียนเมื่อชั่วโมงที่แล้ว โดยให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่ประวัติละครไทยสมัย	๑. นักเรียนทบทวนความรู้จากการเล่นเกม จับคู่ อย่างสนุกสนาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของ แต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของละครไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะ ทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยต่อไป	รัตนโกสินทร์รัชกาลที่๑-๕ เป็นการทบทวน ความจำของนักเรียน ๒. จากนั้นครูจึงได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับประวัติ ละครสมัยรัตนโกสินทร์(รัชกาลที่ ๖-๑๐) โดยครู อธิบายและซักถามนักเรียนเป็นระยะๆ เช่น ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - จากการที่นักเรียนได้ศึกษาประวัติละครไทยมา นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดละครไทยถึงมีการ เปลี่ยนแปลง และเริ่มเปลี่ยนแปลง นักเรียนศึกษาสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมในความรู้	๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้พบ เห็นมา - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียนการ สอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๕ - ๖ คน ครูแจกใบงาน ที่ ๒ ประวัติละครไทย โดยแต่ละกลุ่มจะได้ ละครดาช โพสอิท กลุ่มละ ๕ สี ๒. ครูแจ้งให้นักเรียน เขียนวิเคราะห์การละคร ไทยในยุคสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๖-๑๐ ใน ละครดาช โพสอิท ให้แต่ละกลุ่มๆละแบ่งหน้าที่กัน ว่าใครจะสรุปแต่ละรัชกาล ๓. แล้วนำละครดาชโพสอิท ที่เขียนสรุปมาปะติดลง ในใบงาน และตกแต่งให้สวยงาม ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย นำเสนอประวัติ ละครไทย	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละ กันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และ อธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๖-๑๐ ๓. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลพร้อม ช่วยกันวิเคราะห์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ประวัติละครไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๖-๑๐ ๒. แจ้งนักเรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยที่ครู ปลายทางได้	- นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ประวัติละครไทย สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๖-๑๐ ว่ามีละคร หรือการแสดงอะไรบ้างในยุคสมัยนั้น			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ประวัติละครไทย
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย ๓

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติละครไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจการละครไทยแต่ละยุคสมัย ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอ นำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ประวัติละครไทย ๓ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติละครไทย - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอ นำเสนอ ประวัติละครไทยแต่ละยุค สมัย เห็นคุณค่าและความ สำคัญของละครไทยซึ่งเป็น ศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนง ให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอนำเสนอประวัติละครไทยแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของละครไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป			

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

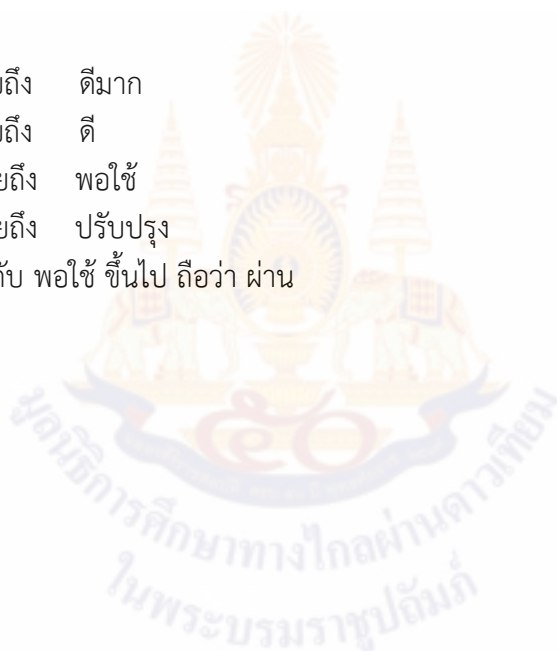
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

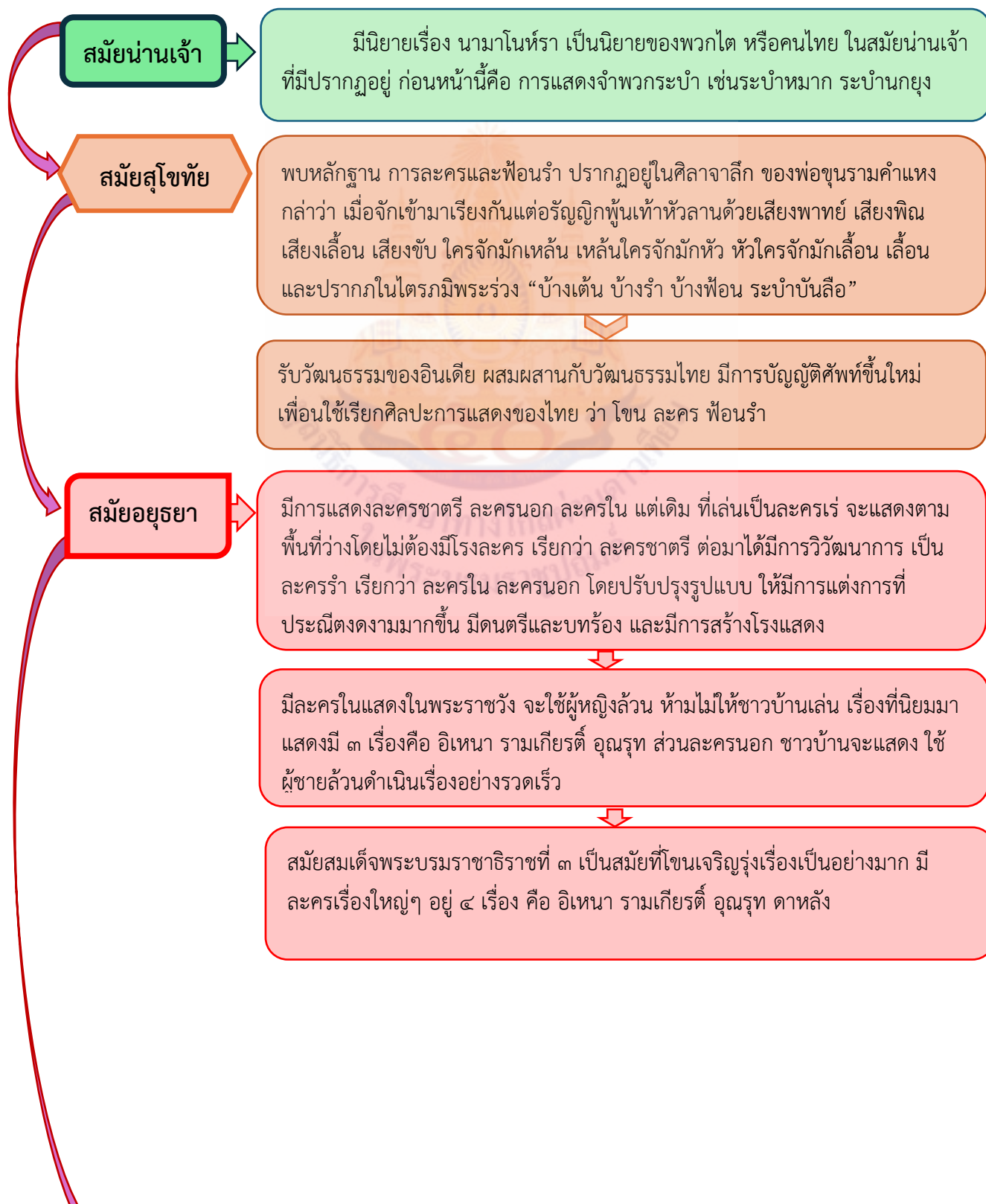
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ประวัติละครไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทธละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทธละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์ บทธละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุমানเกี้ยวนางวานริน	๒.ตอนท้าวม้าลี้ราชว่าความ
๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด	๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท
๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ	

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทธละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่สูญหายไปให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการฟ้อนรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฎหรือชฎา ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบบนทก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทธละครรำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง เพราะพิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้อยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

๑. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
๒. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
๓. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษัรณเรศ
๔. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
๕. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรนกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
๖. ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
๗. ละครของเจ้าจอมมารดาอัมพา
๘. ละครเจ้ากรับ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวงขึ้นใหม่อนุญาตให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชวินิจฉัยในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่องนารายณ์ปราบนก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
๒. ห้ามใช้รัดเกล้า ยอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
๓. ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
๔. ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
๕. ห้ามเป่าแตรสังข์
๖. หัวช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สถาปนาเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลปิน แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภิบาล เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็น โขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดง โขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้ง โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน

ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบขอเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากษัตริย์คุณต่อวงการนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง ทรงสนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ “การแสดงโขน” ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอริยวงศาคตญาณ (รัชกาลที่๑๐)

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

สมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิต และสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชน ทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชมละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประวัติละครไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓
รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์แล้วเขียนสรุปประวัติละครไทยในยุคสมัยรัตนโกสินทร์(รัชกาลที่ ๖ - ๑๐) ลงใน
กระดาษโพสอิท แล้วนำกระดาษโพสอิท ที่เขียนสรุปมาปะติดลงในใบงาน และตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติละครไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การละครไทย ๓
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๑. สมัยน่านเจ้า

มีนิยายเรื่อง นามาโนห์รา เป็นนิยายของพวกไต หรือคนไทย ในสมัยน่านเจ้าที่มีปรากฏอยู่ ก่อนหน้านี้ คือ การแสดงจำพวกระบำ เช่นระบำหมาก ระบำนกยูง

๒. สมัยสุโขทัย

พบหลักฐาน การละครและฟ้อนรำ ปรากฏอยู่ในศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหง กล่าวว่า เมื่อจักเข้ามาเรียงกัน แต่อรัญญิกพุ่มเท่าหัวลานด้วยเสียงพาทย์ เสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่นใครจักมักหัว หัวใครจักมักเลื้อน เลื้อน และปรากฏในไตรภูมิพระร่วง “บ้างเต้น บ้างรำ บ้างฟ้อน ระบำบันลือ”
 รับวัฒนธรรมของอินเดีย ผสมผสานกับวัฒนธรรมไทย มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใหม่ เพื่อนำมาใช้เรียกศิลปะการแสดงของไทย ว่า โขน ละคร ฟ้อนรำ

๓. สมัยอยุธยา

มีการแสดงละครชาตรี ละครนอก ละครใน แต่เดิม ที่เล่นเป็นละครเร่ จะแสดงตามพื้นที่ว่างโดยไม่ต้องมีโรงละคร เรียกว่า ละครชาตรี ต่อมาได้มีการวิวัฒนาการ เป็นละครรำ เรียกว่า ละครใน ละครนอก โดยปรับปรุงรูปแบบ ให้มีการแต่งการที่ประณีตงดงามมากขึ้น มีดนตรีและบทร้อง และมีการสร้างโรงแสดง ละครในแสดงในพระราชวัง จะใช้ผู้หญิงล้วน ห้ามไม่ให้ชาวบ้านเล่น เรื่องที่นิยมมาแสดงมี ๓ เรื่องคือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ส่วนละครนอก ชาวบ้านจะแสดง ใช้ผู้ชายล้วนดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ เป็นสมัยที่โขนเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก มีละครเรื่องใหญ่ๆ อยู่ ๔ เรื่อง คือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ดาหลัง

๔. สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมานเกียวนางวานริน

๒.ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ

๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท

๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

๕. สมัยรัตนโกสินทร์

๕.๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่ยสูญหายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการพ้องรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฏ หรือ อชญา ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

๕.๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจาก วรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทละครร่ำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง ร้องเพราะ พิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

๕.๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้ยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

- ๑.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
- ๒.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
- ๓.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษ์ธรรมา
- ๔.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
- ๕.ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
- ๖.ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
- ๗.ละครของเจ้าจอมมารดาอมพา
- ๘.ละครเจ้ากรับ

๕.๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวง ขึ้นใหม่อนุญาตให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชนิพนธ์ในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่อง นารายณ์ปราบนนทก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

- ๑.ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
- ๒.ห้ามใช้รดเกล้ายอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
- ๓.ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
- ๔.ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
- ๕.ห้ามเป่าแตรสังข์
- ๖.ห้ามช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

๕.๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สภาพบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

๕.๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลป์ แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ที่ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภักดี เป็นต้น

๕.๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็นโขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

๕.๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดงโขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้งโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

๕.๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สี่ส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

๕.๑๐ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน

ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบของเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระงานด้านศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีต่างๆ อยู่เนืองๆ โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการ

นาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง สนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ“การแสดงโขน”ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

และสมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิตและสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชม ละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ
ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นาฏศิลป์นานาชาติเป็นการแสดงของชนชาติต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว ทั้งลักษณะการแสดง
การเคลื่อนไหวร่างกาย การแต่งกาย และดนตรีประกอบการรำ

๓. สาระการเรียนรู้

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ

๑) นาฏศิลป์อินเดีย - การตะนอยัม, กลักกฬิ, มณีปรี ตามคัมภีร์นาฏยศาสตร์ ชาวฮินดูยกย่อง
พระศิวะเป็น “นาฏราชา”

๒) นาฏศิลป์จีน - จิ้ว เป็นการแสดงที่ผสมผสานการขับร้องและการเจรจา ประกอบลีลาท่าทาง
ให้ออกมาเป็นเรื่องราว

๓) นาฏศิลป์สากล - บัลเลต์ เป็นศิลปะด้านการฟ้อนรำซึ่งแสดงถึงความเป็นอารยประเทศที่มีความ
เจริญรุ่งเรืองทางด้านนาฏศิลป์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้และเข้าใจรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญของนาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้
มีความน่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ชื่นชม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ อินเดีย จีนและนาฏศิลป์สากล เห็นความสำคัญของนาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้ มีความน่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ชื่นชม

๑. พุดกายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. หาความสัมพันธ์ของสวนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ นานาชาติ อินเดีย จีน และนาฏศิลป์สากล เห็น ความสำคัญของ นาฏศิลป์นานาชาติ ที่ ทำให้เกิดมีการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้ มีความ น่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ ชื่นชม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมเปิดป้ายทายการ แสดงว่าเป็นการแสดงอะไร ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนคิดว่า ในแผ่นป้ายเป็นการแสดง อะไร - เป็นการแสดงของชาติใด นักเรียนทราบได้ อย่างไร	- นักเรียนร่วมเล่นเกมและช่วยกันตอบ คำถาม ตามประสบการณ์ที่นักเรียนเคย พบเห็นมา	๑. วีดิทัศน์การแสดง การแสดงการตะ - นาฏยัม, ถกกพิ https://youtu.be/wO_oqSbTwtQ?si=l5NBBz๗๑rnQSi๖X๖ - มณีปฐรี https://youtu.be/POMEvyWnDjg?si=r5GjogCo๑Od๕๘SqG - การแสดงจิ้ง https://youtu.be/	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง นาฏศิลป์ นานาชาติ	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจ รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์นานาชาติ ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอ รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์นานาชาติ ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)			๒BxzGKRuz๔?si= bfl๕mQ__kdRmrMd h - การแสดงบัลเลต์ https://youtu.be/MTN๙P-๖Bgg๔?si=vjM๙dFbgysF๑pJ๒l ๒. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นาฏศิลป์ นานาชาติ ๓. PowerPoint เรื่อง นาฏศิลป์ นานาชาติ		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของ นาฏศิลป์นานาชาติ ที่ ทำให้เกิดมีการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้ มีความ น่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ ชื่นชม คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูได้ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ การแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ ในเรื่อง นาฏศิลป์อินเดีย นาฏศิลป์จีน นาฏศิลป์ สากล โดยครูอธิบายและซักถามนักเรียน เป็นระยะๆ ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนคิดว่านาฏศิลป์อินเดีย นาฏศิลป์ จีน นาฏศิลป์สากล มีความเหมือนหรือ แตกต่างกันอย่างไรบ้าง	- นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ ได้พบเห็นมา			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๕ - ๖ คน ครูแจก ใบงานเรื่องนาฏศิลป์นานาชาติ โดยแต่ละ	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน ๒. ศึกษาค้นคว้าตามความสามารถ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กลุ่มจะได้กระดาชบลูฟ กลุ่มละ ๑ แผ่น และรูปภาพรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ นานาชาติ ๒. ครูแจ้งให้นักเรียน เขียนสรุปรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ ในรูปแบบ มายแมพ โดยนำรูปการแสดงแต่ละประเภทติดลงในกระดาชบลูฟ แล้ว วิเคราะห์รูปภาพว่าเป็นการแสดงรูปแบบของการแสดงใด แล้วเขียนสรุปรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์แต่ละชาติลงไป ตกแต่งให้สวยงาม ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ และอธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ สมัย รัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๖-๑๐			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ					
หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)					
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
			๓. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูล พร้อมช่วยกันวิเคราะห์ สรุปลงในใบงาน นำเสนอและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน		
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์แต่ละชาติ ๒. แจ้งนักเรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยที่ ครูปลายทางได้	- นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้รูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์แต่ละชาติ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
- ๔) วิดีทัศน์
 - การแสดงการตะนาอย้ม, กลกฬี (https://youtu.be/wO_oqS๖T๙tQ?si=l๕NBBz๗๑rnQSi๖X๖)
 - การแสดงมณีปรี (<https://youtu.be/POMEvyWnDjg?si=r๕GjogCo๑Od๕๘SqG>)
 - การแสดงจั่ว (https://youtu.be/๒BxzGKRuz๔?si=bfl๕mQ_kdR๙rMdh)
 - การแสดงบัลเลต์ (<https://youtu.be/MTN๙P-๖Bg๙๔?si=vjM๙dFbgYSF๑pJ๒l>)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เรียนรู้และเข้าใจรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ-แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของนาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้ มีความน่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ชื่นชม			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ อินเดีย จีน และนาฏศิลป์สากล เห็นความสำคัญของนาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ให้ มีความน่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ ชื่นชม			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัว เรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่ กำหนด - รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไป ตามที่กำหนด - รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหา สอดคล้อง	เนื้อหาไม่ สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้ สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้ สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้ เรียบร้อย พอใช้	ตกแต่งชิ้นงาน ไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็น ระเบียบ	ใบงานมีความเป็น ระเบียบแสดงออกถึง ความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มี ความเป็นระเบียบ แต่ยังมีข้อบกพร่อง เล็กน้อย	ใบงานมีความ เป็นระเบียบ แต่มี	ผลงานส่วน ใหญ่ไม่เป็น ระเบียบและมี

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์นานาชาติ อินเดีย จีนและนาฏศิลป์ สากล เห็นความสำคัญของ นาฏศิลป์นานาชาติ ที่ทำให้ เกิดมีการสร้างสรรค์การ แสดงนาฏศิลป์ไทยให้ มี ความน่าสนใจ ทันสมัย เป็น ที่ชื่นชม				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ นานาชาติ อินเดีย จีนและนาฏศิลป์ สากล เห็นความสำคัญของนาฏศิลป์ นานาชาติ ที่ทำให้เกิดมีการสร้างสรรค์ การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้ มีความ น่าสนใจ ทันสมัย เป็นที่ชื่นชม			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

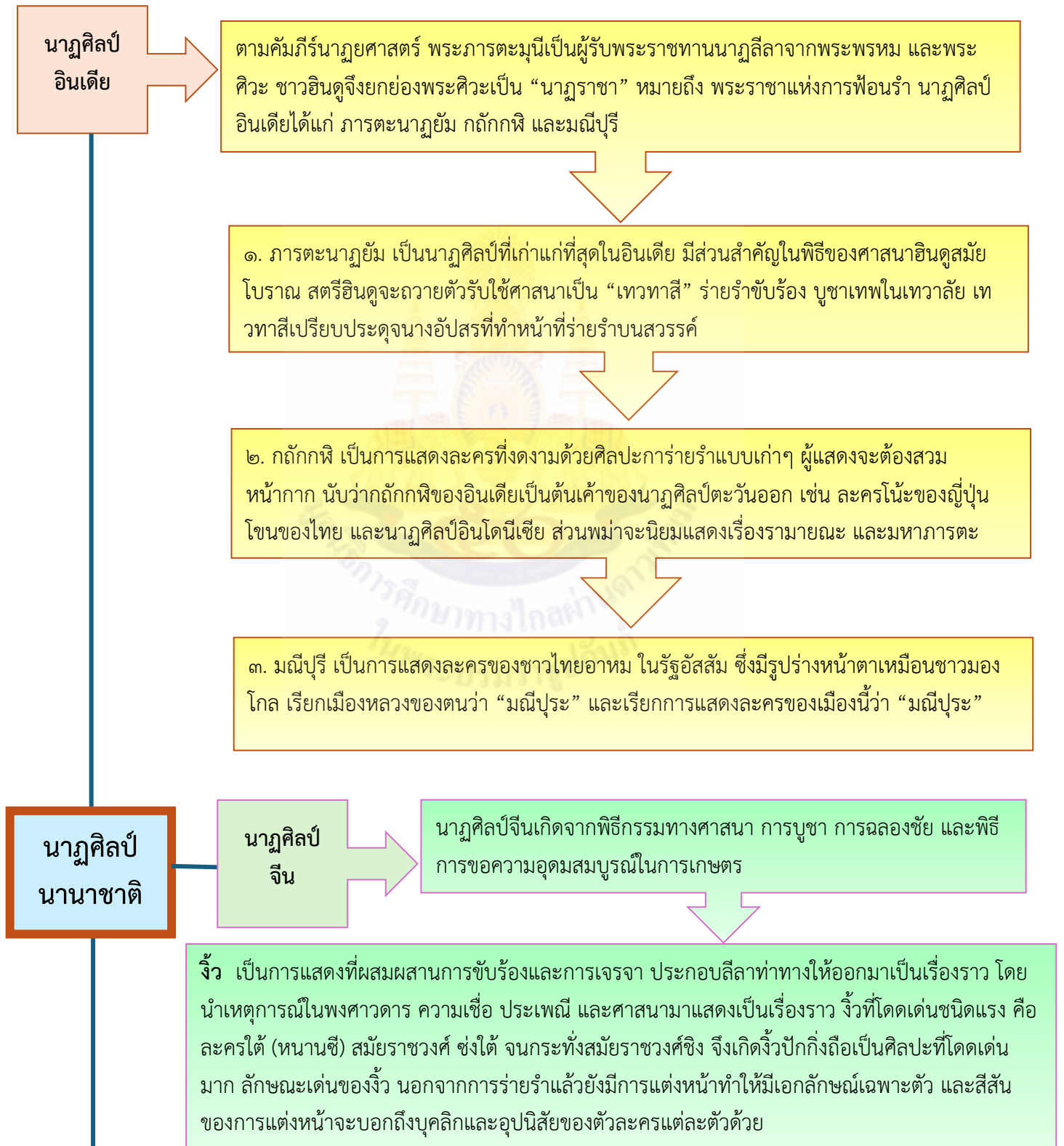
.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

นาฏศิลป์ สากล

นาฏศิลป์ เป็นศิลปะด้านการฟ้อนรำ และละครที่ทุกชาติทุกภาษาต่างปฏิบัติกันจนเป็น ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ซึ่งแสดงถึงความเป็นอารยประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้าน นาฏศิลป์สำหรับนาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีการนำไปเผยแพร่และเป็นที่รู้จักไปทั่ว โลกนั้นมีทั้งการฟ้อนรำและละคร ซึ่งจะมีลีลาทางนาฏศิลป์ที่เป็นลักษณะเฉพาะที่ทุกชาติทุก ภาษาเข้าใจ และยอมรับได้ โดยมีกานำนานาฏศิลป์ด้านนั้น ๆ มาเผยแพร่ในประเทศของตน จน กลายเป็นนาฏศิลป์สากลประจำชาติต่าง ๆ ทั่วโลกดังจะเห็นได้จากลีลาท่ารำและการแสดง นาฏศิลป์สากลที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในโลก ได้แก่ บัลเลต โอเปรา และละครเพลงบรอดเวย์

บัลเลต (ฝรั่งเศส: ballet) หมายถึง การแสดงที่ประกอบด้วยการเต้น และ ดนตรีมีลักษณะ เช่นเดียวกับบอรากร เพียงแต่บัลเลตเป็นการนำเสนอเนื้อเรื่อง โดยใช้การเต้นเป็นสื่อ มีกำเนิดขึ้น ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาในอิตาลี ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๕ จึงแพร่หลายเข้าไปเป็น concert dance form ในประเทศฝรั่งเศสและรัสเซีย ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๙ ได้แพร่หลายเข้าไปในประเทศอิตาลี การพัฒนาในยุคนี้คือ นิยมให้ผู้หญิงเป็นผู้แสดงเอก เรียกว่า บัลเลรีนา (Ballerina)

ศตวรรษที่ ๒๐ บัลเลตได้รับการพัฒนาให้มีรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) คือ การนำเอาหลักของบัลเลตมาผสมผสานดัดแปลงให้เป็นการเต้น โดยไม่ต้องใส่รองเท้าบัลเลต และไม่ต้องใช้ปลายเท้าในลักษณะของบัลเลต ผู้มีบทบาทสำคัญในการประพันธ์เพลงบัลเลต ได้แก่ ไชคอฟสกี โปรโกเฟียฟ คอปแลนด์ และฟัลยา

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติในรูปแบบมายแมพ โดยนำรูปการแสดงแต่ละประเภทติดลงในกระดาษบรูฟ เขียนสรุปรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ แล้วตกแต่งให้สวยงาม นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นาฏศิลป์นานาชาติ
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

นาฏศิลป์นานาชาติ

นาฏศิลป์อินเดีย

ตามคัมภีร์นาฏยศาสตร์ พระภารตมุนิเป็นผู้รับพระราชทานนาฏลีลาจากพระพรหม และพระศิวะ ชาวฮินดู จึงยกย่องพระศิวะเป็น “นาฏราชา” หมายถึง พระราชาแห่งการฟ้อนรำ นาฏศิลป์อินเดียได้แก่ ภารตนาฏยัม กถักกฬิ และมณิปุรี

๑. ภารตนาฏยัม เป็นนาฏศิลป์ที่เก่าแก่ที่สุดในอินเดีย มีส่วนสำคัญในพิธีของศาสนาฮินดูสมัยโบราณ สตรีฮินดูจะถวายตัวรับใช้ศาสนาเป็น “เทวทาสี” ร่ายรำขับร้อง บูชาเทพในเทวาลัย เทวทาสีเปรียบประดุจนางอัปสรที่ทำหน้าที่ร่ายรำบนสวรรค์

๒. กถักกฬิ เป็นการแสดงละครที่งดงามด้วยศิลปะการร่ายรำแบบเก่าๆ ผู้แสดงจะต้องสวมหน้ากาก นับว่ากถักกฬิของอินเดียเป็นต้นเค้าของนาฏศิลป์ตะวันออก เช่น ละครโน้ตของญี่ปุ่น โขนของไทย และนาฏศิลป์อินโดนีเซีย ส่วนพม่าจะนิยมแสดงเรื่องรามายณะ และมหาภารต

๓. มณิปุรี เป็นการแสดงละครของชาวไทยอาหม ในรัฐอัสสัม ซึ่งมีรูปร่างหน้าตาเหมือนชาวมองโกล เรียกเมืองหลวงของตนว่า “มณีปุระ” และเรียกการแสดงละครของเมืองนี้ว่า “มณีปุระ”

นาฏศิลป์จีน

นาฏศิลป์จีนเกิดจากพิธีกรรมทางศาสนา การบูชา การฉลองชัย และพิธีการขอความอุดมสมบูรณ์ในการเกษตร

จ๊ว เป็นการแสดงที่ผสมผสานการขับร้องและการเจรจา ประกอบลีลาท่าทางให้ออกมาเป็นเรื่องราว โดยนำเหตุการณ์ในพงศาวดาร ความเชื่อ ประเพณี และศาสนามาแสดงเป็นเรื่องราว จ๊วที่โดดเด่นชนิดแรง คือ ละครใต้ (หนานซี) สมัยราชวงศ์ ช่งใต้ จนกระทั่งสมัยราชวงศ์ชิง จึงเกิดจ๊วปักกิ่งถือเป็นศิลปะที่โดดเด่นมาก ลักษณะเด่นของจ๊ว นอกจากการร่ายรำแล้วยังมีการแต่งหน้าทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และสีสันของการแต่งหน้าจะบอกถึงบุคลิกและอุปนิสัยของตัวละครแต่ละตัวด้วย

นาฏศิลป์สากล

นาฏศิลป์ เป็นศิลปะด้านการฟ้อนรำ และละครที่ทุกชาติทุกภาษาต่างปฏิบัติกันจนเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ซึ่งแสดงถึงความเป็นอารยประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านนาฏศิลป์สำหรับนาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีการนำไปเผยแพร่และเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกนั้นมีทั้งการฟ้อนรำและละคร ซึ่งจะมีลีลาทางนาฏศิลป์ที่เป็นลักษณะเฉพาะที่ทุกชาติทุกภาษาเข้าใจ และยอมรับได้ โดยมีกานำนานาฏศิลป์ด้านนั้น ๆ มาเผยแพร่ในประเทศของตน

จนกลายเป็นนาฏศิลป์สากลประจำชาติต่าง ๆ ทั่วโลกตั้งจะเห็นได้จากลีลาท่ารำและการแสดงนาฏศิลป์สากลที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในโลก ได้แก่ บัลเลต์ โอเปรา และละครเพลงบรอดเวย์

บัลเลต์ (ฝรั่งเศส: ballet) หมายถึง การแสดงที่ประกอบด้วยการเต้น และ ดนตรีมีลักษณะเช่นเดียวกับอุปรากร เพียงแต่บัลเลต์เป็นการนำเสนอเนื้อเรื่อง โดยใช้การเต้นเป็นสื่อ มีกำเนิดขึ้นในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาในอิตาลี ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๕ จึงแพร่หลายเข้าไปเป็น concert dance form ในประเทศฝรั่งเศสและรัสเซีย ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๙ ได้แพร่หลายเข้าไปในประเทศอิตาลี การพัฒนาในยุคนี้คือ นิยมให้ผู้หญิงเป็นผู้แสดงเอก เรียกว่า บัลเลรีนา (Ballerina)

ศตวรรษที่ ๒๐ บัลเลต์ได้รับการพัฒนาให้มีรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) คือ การนำเอาหลักของบัลเลต์มาผสมผสานดัดแปลงให้เป็นการเต้น โดยไม่ต้องใส่รองเท้าบัลเลต์และไม่ต้องใช้ปลายเท้าในลักษณะของบัลเลต์ ผู้มีบทบาทสำคัญในการประพันธ์เพลงบัลเลต์ ได้แก่ ไซคอฟสกี โปรโกเฟียฟ คอปแลนด์ และฟัลยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง

ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการแสดงเกิดขึ้นจากการแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสานการแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มาผสมผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงประยุกต์สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่เรียกว่าการแสดงจินตลีลา

๓. สาระการเรียนรู้

๑) การแสดงระบำดอกบัว - เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำ แสดงถวายท้าวเวรฤทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

๒) จินตลีลา - การแสดงที่สื่อถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏออกมาเป็นลีลาท่าทางไม่มีแบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะมีจินตนาการ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายและบอกถึงความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ

๑. พุดกายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวกและสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบำดอกบัว เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้มีความ น่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K)	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอวีดิทัศน์ระบำดอกบัวให้นักเรียน ชม ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าเป็นการแสดง อะไร - การแสดงสื่อให้เห็นถึงอะไร	- นักเรียนชมวีดิทัศน์และช่วยกันตอบ คำถาม ตามประสบการณ์ที่นักเรียนเคย พบเห็นมา	๑. วีดิทัศน์การแสดง ระบำดอกบัว https://youtu.be/l๖๑FO๐KmrH๔?si=Ld๑gDQzT๑๕UBiBawQ ๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สรรค์สร้างจินต ลีลา (ประวัติระบำ ดอกบัว) ๓. PowerPoint เรื่อง สรรค์สร้างจินต ลีลา ๔. เพลงระบำดอกบัว https://youtu.be/Ps	- ปฏิบัติทำรำ เพลงระบำ ดอกบัว	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อธิบายและบอก ถึงความหมายของการ แสดงระบำดอกบัวและ การแสดงจินตลีลา ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - ปรับประยุกต์และ สร้างสรรค์ทำรำระบำ ดอกบัวมานำเสนอใน รูปแบบการแสดงจินต ลีลา ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)			xjVLMl๙Fw?si=Y๕E pqlAbxCIEowDK		
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูได้ให้นักเรียนศึกษาประวัติระบำ ดอกบัว โดยครูอธิบายและซักถามนักเรียน เป็นระยะๆ ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - ในเนื้อเพลงได้กล่าวถึงสิ่งใดบ้าง ๒. เมื่อครูสอนเนื้อหาประวัติเพลงระบำ ดอกบัวจบ ครูได้ให้นักเรียนฝึกร้องเพลง ระบำดอกบัว โดยครูสาธิตการร้องทีละท่อน แล้วให้นักเรียนร้องตามจนจบเพลง ครูให้	๑. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ ได้พบเห็นมา ๒. นักเรียนฝึกปฏิบัติการร้องเพลงระบำ ดอกบัว - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียน การสอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญ ของการแสดงนาฏศิลป์ ไทย สามารถสร้างสรรค์ การแสดงนาฏศิลป์ไทย ในรูปแบบการแสดงจินต ลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับ ท้องถิ่น เกิดความ ภาคภูมิใจ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	นักเรียนฝึกร้องด้วยตนเองตามทำนองเพลง จนนักเรียนเริ่มร้องเพลงได้				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน จากนั้นครูได้ฝึก ปฏิบัติทำรำเพลงระบำดอกบัว โดยครูสาธิต การรำที่ละท่าตามเนื้อเพลง นักเรียนฝึก ปฏิบัติตามจนจบเพลง ๒. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกซ้อมทำรำ โดยให้เพื่อน ในกลุ่มช่วยกันฝึกซ้อม โดยมีครูคอยช่วย แนะนำ จนนักเรียนสามารถรำได้	๑. นักเรียนจับคู่กัน แล้วดูครูสาธิตการรำ และฝึกปฏิบัติทำรำตามที่ครูสอน ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมทำรำ จน เพื่อนๆทุกคนในกลุ่มสามารถรำได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. เมื่อครบเวลาที่ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ฝึกซ้อม ครูเรียกนักเรียนมารวมกัน แล้วให้ นักเรียนมาปฏิบัติท่าทำให้ดูพร้อมกันทุกคู่	๓. เมื่อครบเวลาฝึกซ้อม นักเรียนทุกคู่มา รำให้ครูดู			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ประวัติ ระบำดอกบัว ๒. ครูสอบถามถึงการรำนักเรียนทุกคน สามารถทำได้แล้วหรือไม่ มีใครสงสัยท่ารำ ท่าไหนอีกบ้างหรือไม่	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ประวัติ ระบำดอกบัว			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) วีดิทัศน์การแสดงระบำดอกบัว

<https://youtu.be/๒๑FOoKmrH๔?si=LdgDQzT๑๕UBiBawQ>

๒) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา(ประวัติระบำดอกบัว)

๓) PowerPoint เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

๔) เพลงระบำดอกบัว <https://youtu.be/PsxjVLMI๙Fw?si=Y๕EpqlAbxCIEowDK>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ปฏิบัติทำรำเพลงระบำดอกบัว

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายและบอกถึงความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต	- แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการแสดงจินตลีลา ระบำดอกบัว เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การปฏิบัติทำท่า	ปฏิบัติท่าทำได้สวยงามดีมาก	ปฏิบัติท่าทำได้สวยงามดี	ปฏิบัติท่าทำได้พอใช้	ปฏิบัติท่าทำไม่ได้
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบำดอกบัว เห็น ความสำคัญของการสร้าง- สรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้มีความน่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิด ความภาคภูมิใจ				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำ ดอกบัว เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้มี ความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับ ท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

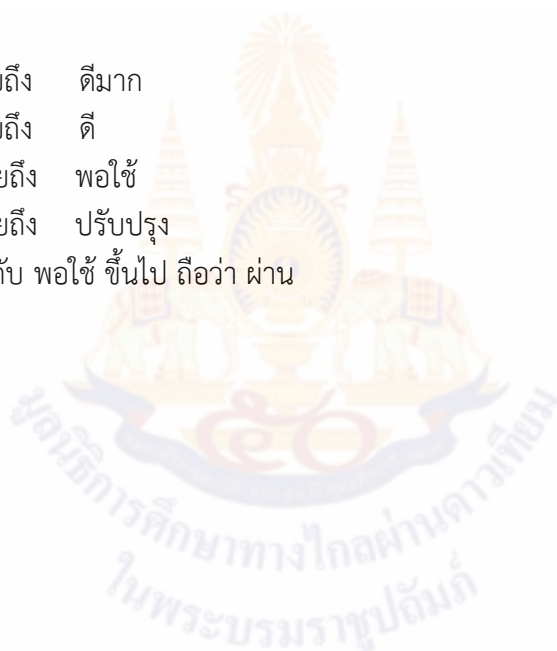
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา(ประวัติระบำดอกบัว)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เนื้อเพลง	
เหล่าข้าคนระบำ	ร้องรำกันด้วยเรีงรำ
พื่อนสายให้พิศไลภา	เป็นที่ทำเอียงยาตราดกราย
ด้วยจิตจงรักภักดี	มีมีจะเหนียวแน่นงน่าย
ขอมอบชีวิตและกาย	ไว้ได้เบื้องพระบาทยุคล
เพื่อทรงเกษมสราญ	และขึ้น
บานพระกมล	
ถวายฝ้ายพื่อนอุบล	ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
อันปทุมยอดผกา	ทศนาถวิไล
งามตระการบานหทัย	หอมจรุงฟุ้งจร
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร	บินวะว่อนฟอนสุคันธ

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา(ประวัติระบำดอกบัว)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ระบำดอกบัว

ระบำดอกบัว เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหมูนางรำ แสดงถวายท้าววรลัทธิ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อยไอลำของเก่า เป็นการแสดงหมู่

การแต่งกาย - นุ่งจีบหน้านางหมสไบเฉียง ใส่เครื่องประดับ หรือนุ่งจีบหน้านางหมสไบเฉียงสองชาย ใส่เครื่องประดับ

อุปกรณ์ - ดอกบัวประดิษฐ์

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง - ใช้วงปี่พาทย์เครื่องห้าไม้มวม หรือไม้ม้งก็ได้

เนื้อเพลง -

เหล่าข้าคนระบำ	ร้องรำกันด้วยเรีงรำ
พ่อนสายให้พิศโสภา	เป็นที่ทำเอียงยาตรนาถกราย
ด้วยจิตจงรักภักดี	มีมีจะเหน้อยแห่งหน่าย
ขอมอบชีวิตและกาย	ไว้ได้เบื่องพระบาทยุคล
เพื่อทรงเกษมสราญ	และชื่นบานพระกมล
ถวายฝ้ายพ่อนอุบล	ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
อันปทุมยอดผกา	ทัศนากวีโล
งามตระการบานหทัย	หอมจรงฟุ้งจร
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร	บินวะว่อนพอนสุคันธ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง

ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการแสดงเกิดขึ้นจากการแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสานการแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มาผสมผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงประยุกต์สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่เรียกว่าการแสดงจินตลีลา

๓. สาระการเรียนรู้

๑) การแสดงระบำดอกบัว - เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำ แสดงถวายท้าวเวรสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

๒) จินตลีลา - การแสดงที่สื่อถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏออกมาเป็นลีลาท่าทางไม่มีแบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะมีจินตนาการ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายและบอกถึงความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ

๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม(๔.๑)
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๒)
๓. วิเคราะห์ปัญหา (๑.๑)
๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้
- ๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบบดอกไม้ เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์ไทยให้มีความ น่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K)	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอวีดิทัศน์นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด บัว ให้นักเรียนชม ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนชมการแสดงชุดนี้แล้วรู้หรือไม่ว่า การแสดงชุดนี้สื่อให้เห็นถึงอะไร ๒. ครูบอกกับนักเรียนว่าการแสดงที่ นักเรียนได้รับชมไปนั้น เป็นการแสดงที่ได้ สร้างสรรค์มาใหม่ตามจินตนาการของผู้คิด ประดิษฐ์ท่าทางการแสดงนี้ออกมา ซึ่งครูก็ จะได้ให้นักเรียน คิดสร้างสรรค์การแสดง ระบำดอกไม้ที่นักเรียนได้เรียนและได้ฝึก ปฏิบัติไปแล้ว มาคิดสร้างสรรค์ใหม่ให้ ออกมาในรูปแบบจินตลีลา	- นักเรียนชมวิดีโอวีดิทัศน์และช่วยกันตอบ คำถาม ตามประสบการณ์ที่นักเรียนเคย พบเห็นมา	๑. วิดีทัศน์นาฏศิลป์ สร้างสรรค์ ชุด บัว https://youtu.be/DtbEu๑m๑_f๔?si=CKUcCvpsDo-KNbrr ๒. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สรรค์สร้างจินต ลีลา ๓. PowerPoint เรื่อง สรรค์สร้างจินต ลีลา ๔. เพลงระบำดอกไม้ (บรรเลง)	- ปฏิบัติทำ สรรค์สร้าง จินตลีลาเพลง ระบำดอกไม้	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อธิบายและบอกถึง ความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ๔.๓ ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)	ครูถามคำถามเชิงท้าทาย - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าจินตลีลาหมายความว่าอย่างไร ๓. ครูบอกนักเรียนว่าเรามาเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน		https://youtu.be/sK๓MSqOGV-E?si=go-ma_yzYnDkuZoY๕) วีดิทัศน์ระบำสร้างสรรค์ (ดอกบัว) https://youtu.be/zYYvnlP๘MXo?si=๑pII๖๖๖PomkDtu๙L		
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูได้ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจินตลีลา โดยครูอธิบายและซักถามนักเรียนเป็นระยะๆ เช่น ครูถามคำถามเชิงท้าทาย	๑. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความเข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้พบเห็นมา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- จินตลีลา คือการแสดงที่แบบแผนตายตัว ถูกต้องหรือไม่ - เป็นการแสดงแบบใด ๒. เมื่อครูสอนเนื้อหาจินตลีลาจบ ครูให้นักเรียนทบทวนทำการรำระบำดอกบัว ๑ รอบ เพื่อเป็นทดสอบดูว่านักเรียนมีความเข้าใจและยังจำท่าทางการแสดงได้หรือไม่ ๓. ครูได้ให้นักเรียนชมวิดีโอที่ศันระบำสร้างสรรค์ (ดอกบัว) ๔. ครูสาธิตท่าทางการแสดงเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม	๒. นักเรียนรำเพลงระบำดอกบัว - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียนการสอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มกลุ่มละ ๖ คนแล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดทำทางจินตลีลาตามจินตนาการของกลุ่มของตนเอง โดยครูแจ้งว่า ในการแสดงจินตลีลาชุดระบำดอกบัวนี้ ครูจะให้นักเรียนฝึกทำทางตามทำนองเพลง ซึ่งจะไม่มีเนื้อเพลงร้อง ครูให้เวลานักเรียนคิดและฝึกซ้อม โดยมีครูคอยช่วยแนะนำ ๒. เมื่อครบเวลาที่ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกลับไปฝึกซ้อมเป็นการบ้านเพื่อนำมาเสนอการแสดงในวันที่เราจัดนิทรรศการชมการ	๑. นักเรียนจับกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน ๒. นักเรียนร่วมกันคิดและฝึกซ้อมทำการแสดงจิตลีลาตามจินตนาการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	แสดงของนักเรียนในช่วง ๓ สัปดาห์				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาจินตลีลาถึงความหมายและจุดประสงค์ของการเต้นจินตลีลา ๒. ครูสอบถามถึงการรำนักเรียนทุกคนสามารถรำได้แล้วหรือไม่ มีใครสงสัยทำรำทำไหนอีกบ้างหรือไม่	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาจินตลีลา			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) วิดีทัศน์นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุต บัว

https://youtu.be/DtbEu๑m๑_f๔?si=CKUcCvpsDo-KNbrr

๒) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

๓) PowerPoint เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา

๔) เพลงระบำดอกบัว(บรรเลง)

https://youtu.be/sK๓MSqOGV-E?si=go-ma_yzYnDkuZoY

๕) วิดีทัศน์ระบำสร้างสรรค์ (ดอกบัว)

<https://youtu.be/zYYvnIP๘MX๐?si=๑pll๖w๖PomkDtu๙L>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ปฏิบัติทำเต้นจินตลีลาเพลงระบำดอกบัว

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายและบอกถึงความหมายของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต	-แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัวมานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลาให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการแสดงจินตลีลา ระบำดอกบัว เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้มีความน่าสนใจ สามารถ			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การปฏิบัติทำรำ	ปฏิบัติทำรำได้สวยงามดีมาก	ปฏิบัติทำรำได้สวยงามดี	ปฏิบัติทำรำได้พอใช้	ปฏิบัติทำรำไม่ได้
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอการแสดง จินตลีลาระบำดอกบัว เห็น ความสำคัญของการสร้าง- สรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้มีความน่าสนใจ สามารถ เผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิด ความภาคภูมิใจ				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำ ดอกบัว เห็นความสำคัญของการ สร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้มี ความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับ ท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

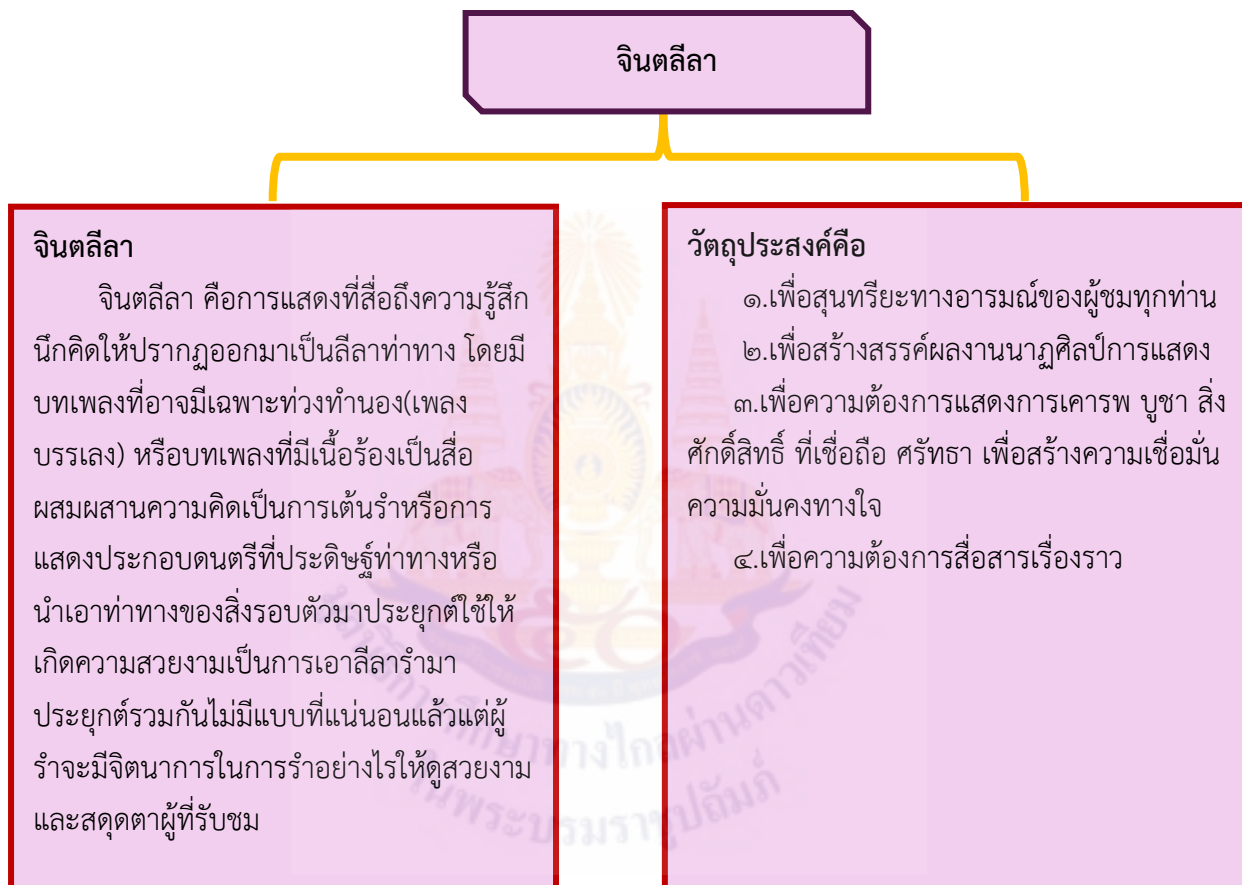
.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา (ประวัติระบำดอกบัว)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง คิดสรรค์สร้างจินตลีลา
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง คัดสรรสร้างจินตลีลา
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

จินตลีลา

จินตลีลา คือการแสดงที่สื่อถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏออกมาเป็นลีลาท่าทาง โดยมีบทเพลงที่อาจมีเฉพาะท่วงทำนอง(เพลงบรรเลง) หรือบทเพลงที่มีเนื้อร้องเป็นสื่อผสมผสานความคิดเป็นการเต้นรำหรือการแสดงประกอบดนตรีที่ประดิษฐ์ท่าทางหรือนำเอาท่าทางของสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความสวยงามเป็นการเอาลีลารำมาประยุกต์รวมกันไม่มีแบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะมีจินตนาการในการรำอย่างไรให้ดูสวยงามและสดุดตาผู้รับชม

<https://www.banadgun.com>

วัตถุประสงค์คือ

- ๑.เพื่อสุนทรียะทางอารมณ์ของผู้ชมทุกท่าน
- ๒.เพื่อสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์การแสดง
- ๓.เพื่อความต้องการแสดงการเคารพ บูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อถือ ศรัทธา เพื่อสร้างความเชื่อมั่น

ความมั่นคงทางใจ

- ๔.เพื่อความต้องการสื่อสารเรื่องราว

https://www.banadgun.com/content_๙๔๓๓.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการแสดง เกิดขึ้นจากการแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสานการแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มาผสมผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงประยุกต์สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่เรียกว่าการแสดงจินตลีลา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ การวางแผนการจัดการแสดง - ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง

๓.๒ ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง)

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงจินตลีลา ให้มีความน่าสนใจ สามารถเผยแพร่ให้กับท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่

เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจตนเอง (๒.๑)

๔. นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงาน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - วางแผนการนำเสนอ การแสดง (ตารางการ ฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง)และ ทำบัตรเชิญแขกให้มาชม การแสดง เห็นคุณค่าของ การแสดงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดี งามของไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอน การวางแผนการนำเสนอ การแสดง	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแสดงจินตลีลาเพลง เชิญชมดอกไม้ ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดัง ประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าในวิดีโอทัศน์นักแสดง เขาสื่อให้เห็นถึงอะไร	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดง ความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์ เพลง เชิญชมดอกไม้ #easycardmaki ng https://youtu be.com/shorts/X CcZbd๗IESI?si= f๓Ud๘SBFLnN ๑GdUC	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผน การจัดการ แสดง	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนทบทวน ในเรื่องความหมาย และจุดประสงค์ของการแสดงจินตลีลา ๒. ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - การแสดงจินตลีลาเหมือนหรือแตกต่างกับ การรำไทยหรือไม่ อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันทบทวน ในเรื่อง ความหมายและจุดประสงค์ของการแสดง จินตลีลา ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	๒. ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง	๒. บัตรเชิญ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง) ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้	๓. ครูให้นักเรียนศึกษาโดยอธิบายเกี่ยวกับการวางแผนในการจัดการแสดง ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - เพราะเหตุใดต้องมีการวางแผนในการจัดการแสดง จากนั้นครูอธิบายต่อในเรื่ององค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูชี้แจงว่ากิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกันทำทั้งห้อง โดยครูจะให้นักเรียนร่วมกันจัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัวโดยต้องมีนักแสดงอย่างน้อย ๑๒ คน คนเป่าขลุ่ย และต้องทำบัตรเชิญแขกเข้ามาชมการแสดงในครั้ง	- นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒. รักความเป็นไทย	นี้ด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องดูว่าเราจะจัดการแสดงตรงสถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย ๒. ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ครูแจกใบงานและให้นักเรียนประชุมหารือว่าใครจะทำหน้าที่อะไร ตามที่นักเรียนได้ศึกษามา ครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา ๓. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนออกมารายงานการวางแผนการจัดการแสดงจินตลีลา ระบำดอกบัว ๔. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ตัวอย่างการร่ายเชิดให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งครูแจ้งกับนักเรียนว่า นักเรียนสามารถทำแบบอื่นๆได้ตามที่ห้องของนักเรียนคิดออกแบบมาได้ ๕. ครูนำภาพบัตรเชิดมาให้นักเรียนดูรูปแบบการจัดสัดส่วนรูปภาพ การเขียนกำหนดการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนรายละเอียดลง รายละเอียดลงในบัตรเชิญ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงจินตลีลาระบบดอบัว ๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงต่อไป ให้นักเรียน เตรียมอุปกรณ์มาทำบัตรเชิญ และฝึกซ้อม ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงจินตลีลาระบบดอบัว			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๔) วิดีทัศน์ - วิดีทัศน์ เพลงเชิญชมดอกไม้

- #easycardmaking

<https://youtube.com/shorts/XCcZbd๗IESI?si=f๓Ud๘SBFLn๑GdUC>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- บัตรเชิญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคิดริเริ่มและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		วางแผนการนำเสนอการ แสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัด หมายวันที่นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชม การแสดง เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันทีนำ เสนอการแสดง)และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วางแผนการจัดการแสดง

(สำหรับครู) ใบความรู้ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเดินเรื่อง เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็น บท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่หนึ่งทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเดินเรื่อง ำแสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่างๆนั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑.นักแสดง ๒.บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓.ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง
 ๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น
 ๔. จัดการประชุมติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ รับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข
 ๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
 ๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ
 ๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
- แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

(สำหรับครู) ใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของการทำการ์ดเชิญและลักษณะการ์ดเชิญที่ดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การทำการ์ดเชิญช่วยให้ผู้ถูกเชิญทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน วันเวลา สถานที่และข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องส่งต่อไปยังผู้ถูกเชิญ ทำให้งานนั้นเป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นที่รอคอย และน่าจดจำยิ่งขึ้นในใจคนที่ได้รับการ์ดเชิญนั้น

การทำการ์ดเชิญ จำเป็นสำหรับงานใดบ้าง ?

การทำการ์ดเชิญเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานหลาย ๆ ประเภท เช่น:

๑. งานแต่งงาน: การ์ดเชิญเป็นสิ่งสำคัญในการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีแต่งงานของคู่สามีภรรยา
๒. งานธุรกิจ: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนอื่นมาร่วมงานสัมมนา การประชุมหรืออีเวนต์ทางธุรกิจอื่น ๆ
๓. งานเลี้ยง: เช่น งานครบรอบวันเกิด งานแต่งงานใหม่ งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานเลี้ยงที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสสังสรรค์กับคนรักในครอบครัวและเพื่อนฝูง
๔. งานโชว์ศิลปะและวัฒนธรรม: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนมาชมนิทรรศการศิลปะ การแสดงละคร หรืออีเวนต์ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อมูลที่ต้องมีในการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ควรอยู่ในการ์ดเชิญขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานะของงาน การทำการ์ดเชิญแต่ละงานอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่สำคัญที่ควรระบุในการ์ดเชิญประกอบด้วยดังนี้

๑. ชื่อเจ้าของงาน: ระบุชื่อคนหรือหน่วยงานที่จัดงาน
๒. ชื่องาน: ระบุชื่องานหรืออีเวนต์ เช่น งานแต่งงาน, งานครบรอบ, งานเลี้ยง, งานธุรกิจ เป็นต้น
๓. วันและเวลา: ระบุวันที่และเวลาที่งานจะเกิดขึ้น
๔. สถานที่: ระบุสถานที่จัดงาน รวมถึงที่อยู่และเส้นทางในการเดินทางถึงสถานที่
๕. รายละเอียดเพิ่มเติม: อาจระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมของงาน เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้น การแสดง, การแข่งขัน, หรือการสนทนาที่น่าสนใจ
๖. ข้อมูลติดต่อ: แนบข้อมูลติดต่อของเจ้าของงานหรือผู้จัดงาน เพื่อให้ผู้รับการ์ดเชิญสามารถติดต่อสอบถามหากมีข้อสงสัยหรือต้องการยืนยันการเข้าร่วม

ลักษณะของการ์ดเชิญที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ดีไซน์ที่น่าสนใจ: ควรทำการ์ดเชิญที่มีดีไซน์ที่สวยงามและน่าดึงดูด ใช้สีที่เข้ากับการตกแต่ง และโอกาสของงาน
- ข้อความชัดเจน: ใช้ภาษาที่ชัดเจนและให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ควรทำให้ผู้เชิญสับสนเกี่ยวกับรายละเอียดของงาน
- รูปแบบและขนาด: ควรเลือกรูปแบบและขนาดของการ์ดที่เหมาะสมกับงาน อาจเป็นการ์ดแบบพับหรือแบบไม่พับก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของงาน
- ใช้ภาพหรือรูปประกอบ: การเพิ่มภาพหรือรูปประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานในการ์ดเชิญจะทำให้ดูน่าสนใจและคล้ายคลึงกับลักษณะของงานมากขึ้น
- รายละเอียดพิเศษ: สามารถเพิ่มรายละเอียดพิเศษเกี่ยวกับงาน เช่น กระดาษที่ใช้, การ์ดเสียบ, หรือของฝากเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเพิ่มความพิเศษให้กับการ์ดเชิญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการแสดง เกิดขึ้นจากการแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสานการแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น การเต้นบัลเล่ย์ มาผสมผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงยุคสร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่เรียกว่า การแสดงจินตลีลา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ฝึกซ้อมการแสดง - ตามตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง

๓.๒ ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแลกเปลี่ยนมาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นหรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง (๒.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดง และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็น คุณค่าของการแสดง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแสดงจินตลีลาให้นักเรียนดูวิธีการแสดงและการแปลแถว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์การแสดงจินตลีลาของตนเอง ครูถามคำถาม - นักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติทำ เต้นจิตลีลาบ้างหรือไม่	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและซักถาม ข้อสงสัย	๑. เพลงระบำ ดอกบัว https://youtu.be/sKmMSqOGV-E?si=kuqUBtlg๙cu๙Lgz ๒. วิดีทัศน์	๑. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง ๒. บัตรเชิญ	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอน การวางแผนการนำเสนอ การแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดง ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการ	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวน ในเรื่อง องค์ประกอบในการ สร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง ๒. ครูซักถามนักเรียนว่า - ในการเตรียมงานและฝึกซ้อมที่ผ่านมา มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง - นักเรียนมีวิธีการแก้ไขอย่างไร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	ราชาผู้ทรง ธรรม https://youtu.be/๙kxRAZrUoP๘?si=๙r๘_jkCeaGDuWZBk ๓. ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วางแผน การจัดการ แสดง		
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียน ได้ฝึกซ้อมและปฏิบัติ หน้าที่ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา ๒. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนออกมา รายงานการดำเนินกิจกรรมตามที่มีการวางแผน	- นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่ง หน้าที่การทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	แผนการจัดการแสดงไว้ ถึงความคืบหน้าของการเตรียมการแสดง การทำบัตรเชิญ และปัญหาที่เกิดขึ้น				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อจัดการแสดงในชั่วโมงต่อไป ๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงต่อไป ให้นักเรียน เตรียมอุปกรณ์มาทำบัตรเชิญ และฝึกซ้อม ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อจัดการแสดงในชั่วโมงต่อไป ๒. ซักถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนเตรียมความพร้อมในการจัดการแสดงร่ายมาตรฐานเพลงชาวไทยในชั่วโมงต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลากระบี่กระบอง
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๔) เพลงกระบี่กระบอง <https://youtu.be/sKmMSqOGV-E?si=kuqUBtlg๙cug๙Lgz>
- ๕) วิดีทัศน์ราชสำนักผู้ทรงธรรม https://youtu.be/๙kxRAZrUoP๘?si=๙r๘_jkCeaGDuWZBk

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- บัตรเชิญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ฝึกซ้อมการแสดงตามแผน การจัดการแสดงและทำบัตร เชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรม อันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการ แสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการ แสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๒	ความคืบหน้าการแสดง/ปัญหาที่พบ	

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วางแผนการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง	ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง	ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง
๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่าง นักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนด วิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็น บทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ ๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน ๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และ ศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น ๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิค พิเศษต่างๆ	๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย - ฝ่ายอำนวยการแสดง - ฝ่ายจัดการแสดง - ฝ่ายธุรการ ๒. คัดเลือกผู้แสดง การแสดงประเภทรำ ระบำผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน ๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ๔. จัดการประชุมติดตามผล การทำงานของแต่ละฝ่าย ๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนด การซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่ ๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอน ที่มีความสำคัญมากที่สุด ๗. การสรุปและประเมินผล การแสดงเป็นขั้นตอน สุดท้าย	๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก ๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจัยการแสดง อย่างมีเหตุผล ๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับ สารการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ ๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรง ร่วมใจในการทำงาน ๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง ๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน

(สำหรับครู) ใบความรู้เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเดินเรื่อง เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็น บท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่หนึ่งทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเดินเรื่อง ำแสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่างๆนั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทศศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑.นักแสดง ๒.บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓.ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับผิดชอบเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละครบ่ ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับ เจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและ ปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการ จัดการ

แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการแสดง
เกิดขึ้นจากการแสดงรำไทยธรรมดาได้มีการประดิษฐ์การแสดงที่ผสมผสานการแสดงของนาฏศิลป์สากล เช่น
การเต้นบัลเล่ย์ มาผสมผสานเป็นการแสดงแนวโมเดิร์น และได้ปรับปรุงประยุกต์สร้างสรรค์การแสดงแบบไทยที่
เรียกว่าการแสดงจินตลีลา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว

๓.๒ นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่ง
เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบ
คำพูดทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์
ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ผ่านการทำทูล เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงและ นำเสนอการแสดงรำวง มาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอน การวางแผนการนำเสนอ การแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P)	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเล่นเกม “เปิดแผ่นป้ายทายคำ” ครูซักถามนักเรียนว่า - วันนี้เป็นการจัดการ แสดงแล้วนักเรียนพบปัญหาอะไรบ้างและมี วิธีการแก้ไขอย่างไร	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและซักถาม ข้อสงสัย ที่พบจากการเตรียมงานที่ผ่านมา	๑. เกม“เปิด แผ่นป้ายทาย คำ” ๒. ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง	๑. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง ๒. จัดการ แสดงและ นำเสนอการ แสดงจินต ลีลาระบำ ดอกบัว	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียนเตรียมตัวในการแสดง โดยให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมความพร้อม ตามที่ได้แบ่งหน้าที่และได้วางแผนไว้ เช่น นักแสดงก็แต่งหน้าแต่งตัว นักร้องซ้อมการ ร้องการยืน คนเชิญแขกมาชมการแสดง การ เตรียมพร้อมของเวที ดนตรี สถานที่จัดการ แสดง เป็นต้น	- นักเรียนเตรียมความพร้อม ปฏิบัติตาม หน้าที่ ที่ได้วางแผนไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- จัดการแสดงและ นำเสนอการแสดงรำวง มาตรฐานเพลงชาวไทย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่ง เป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. เมื่อครบกําหนดเวลาครูให้เวลานักเรียน ไปเตรียมความพร้อม ณ.สถานที่จัดการแสดง ๒. นักเรียนที่มีหน้าที่ต้อนรับ ยืนรอต้อนรับ แขกที่มาชมและพาไปที่ห้องจัดแสดง ๓. เมื่อได้เวลาแสดง พิธีกรขึ้นมากล่าวและ นำเสนอการแสดง ๔. นักแสดง เริ่มแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว ๕. เมื่อแสดงจบ พิธีกรกล่าวขอบคุณแขกผู้มา ชมการแสดง ปิดการแสดง ๖. นักเรียนที่มีหน้าที่ต้อนรับส่งแขกที่มาชม การแสดง	๑. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้ ๒. นำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการจัดการ แสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข ผลของจัด งานว่า มีความสำเร็จและผลตอบรับเป็น	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการจัดการแสดงถึง ปัญหาและวิธีการแก้ไข ผลของจัดงานว่า มี ความสำเร็จและผลตอบรับเป็นอย่างไร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	อย่างไร ๒. ให้ตัวแทนนักเรียนบอกความรู้สึกต่อการ เรียนการสอนในครั้งนี้	๒. ตัวแทนนักเรียนบอกความรู้สึกต่อการ เรียนการสอนในครั้งนี้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่องวางแผนการจัดการแสดง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว - ตรวจผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน						
		คะแนน	ห้อง๑/๑	ห้อง๑/๒	ห้อง๑/๓	ห้อง๑/๔	ห้อง๑/๕	ห้อง๑/๖
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕						
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕						
๓	ลีลาท่ารำสวยงาม	๑๕						
๔	รำถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง	๑๐						
๕	ความสวยงามของแถว ความพร้อมเรียง	๑๐						
๖	น้ำเสียงในการร้องเพลง	๑๕						
๗	จังหวะและทำนองถูกต้อง	๑๐						
รวม		๗๐						

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน

๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน

๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน

๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		จัดการแสดงและนำเสนอ การแสดงจินตลีลาระบำ ดอกบัว เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
จัดการแสดงและนำเสนอการแสดง จินตลีลาระบำดอกบัว เห็นคุณค่าของ การแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรม อันดีงามของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวศิลปนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วางแผนการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง	ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง	ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง
๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่าง นักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนด วิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็น บทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ ๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน ๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และ ศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น ๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิค พิเศษต่างๆ	๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย - ฝ่ายอำนวยการแสดง - ฝ่ายจัดการแสดง - ฝ่ายธุรการ ๒. คัดเลือกผู้แสดง การแสดงประเภทรำ ระบำผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน ๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ๔. จัดการประชุมติดตามผล การทำงานของแต่ละฝ่าย ๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนด การซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่ ๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอน ที่มีความสำคัญมากที่สุด ๗. การสรุปและประเมินผล การแสดงเป็นขั้นตอน สุดท้าย	๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก ๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจัยการแสดง อย่างมีเหตุผล ๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับ สารการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ ๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรง ร่วมใจในการทำงาน ๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง ๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน

(สำหรับครู) ใบความรู้ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเดินเรื่อง เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็น บท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่ทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเดินเรื่อง ำ แสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่างๆนั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑.นักแสดง ๒.บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง
 ๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น
 ๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข
 ๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
 ๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ
 ๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
- แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

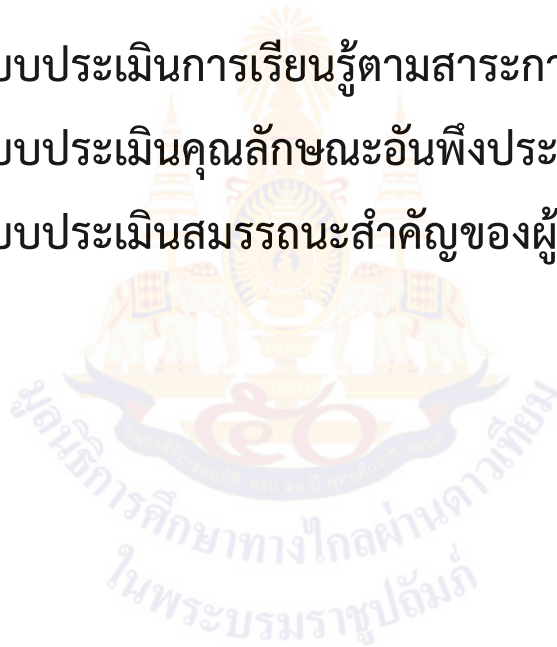
ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ภาคผนวก ก

แบบประเมินรวม

- แบบประเมินการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ดนตรี

เกณฑ์การประเมิน

แผนผังความคิดสรุปความรู้ เรื่อง วงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วงปี่ พาทย์) ถูกต้องได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญ ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วงปี่ พาทย์) ถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วงปี่พาทย์) ถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วงปี่พาทย์) ไม่ครบถ้วนและไม่ ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน
แผนผังความคิดสรุปความรู้ เรื่อง วงดนตรีไทย (วงเครื่องสายและวงมโหรี)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วง เครื่องสายและวง มโหรี) ถูกต้องได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญ ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วง เครื่องสายและวง มโหรี) ถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วง เครื่องสายและวง มโหรี) ถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วง ดนตรีไทย (วงเครื่องสาย และวงมโหรี) ไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน
แผนผังความคิดสรุปความรู้ เรื่อง วงดนตรีพื้นบ้าน

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	เขียนอธิบายลักษณะ เด่นของวงดนตรี พื้นบ้านได้อย่าง ถูกต้อง สมบูรณ์ มี สาระสำคัญครบถ้วน	เขียนอธิบายลักษณะ เด่นของวงดนตรี พื้นบ้าน ถูกต้อง ครบถ้วน	เขียนอธิบายลักษณะ เด่นของวงดนตรี พื้นบ้านถูกต้อง	เขียนอธิบายลักษณะเด่น ของวงดนตรีพื้นบ้านไม่ ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๒๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน
ทักษะการอ่านและร้องโน้ตเพลงไทย

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ทำนอง (๕ คะแนน)	ร้องตรงระดับเสียงมากกว่า ๙๐%	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๙๐%	ร้องตรงระดับเสียง ๔๐% - ๖๐%	ร้องตรงระดับเสียง ๒๐% - ๔๐%	ร้องตรงระดับเสียงน้อยกว่า ๒๐%
จังหวะ (๕ คะแนน)	ร้องตรงจังหวะโดยไม่ผิดจังหวะทั้งหมด	ร้องผิดจังหวะไม่เกิน ๑ ที่	ร้องผิดจังหวะไม่เกิน ๒ ที่	ร้องผิดจังหวะมากกว่า ๒ ที่ แต่ไม่เกิน ๔ ที่	ร้องไม่ตรง จังหวะ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙ - ๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๖ - ๘	หมายถึง ดี
คะแนน	๓ - ๕	หมายถึง พอใช้
คะแนน	๑ - ๒	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

ทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒)

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
นักเรียนสามารถ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำ ดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ถูกต้อง ตามจังหวะ และ ทำนอง	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๘๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๗๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๖๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๕๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง น้อยกว่า ร้อยละ ๔๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะขลุ่ยเพียงออ

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน					รวม
		นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๑ - ๒) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง					
		๕	๔	๓	๒	๑	๕

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

ทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖)

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
นักเรียนสามารถ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำ ดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ถูกต้อง ตามจังหวะ และ ทำนอง	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๘๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๗๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๖๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๕๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง น้อยกว่า ร้อยละ ๔๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะขลุ่ยเพียงออ

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน					รวม
		นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๓ - ๖) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง					
		๕	๔	๓	๒	๑	๕

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

ทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘)

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
นักเรียนสามารถ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำ ดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ถูกต้อง ตามจังหวะ และ ทำนอง	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๘๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๗๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๖๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๕๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง น้อยกว่า ร้อยละ ๔๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะขลุ่ยเพียงออ

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน					รวม
		นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (บรรทัดที่ ๗ - ๘) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง					
		๕	๔	๓	๒	๑	๕
				</			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

ทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว)

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
นักเรียนสามารถ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำ ดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และทำนอง	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๘๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๗๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๖๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง มากกว่าร้อยละ ๕๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง น้อย กว่าร้อยละ ๔๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะขลุ่ยเพียงออ

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน					รวม
		นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว (ชั้นเดียว) ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และทำนอง					
		๕	๔	๓	๒	๑	๕
				</			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

ทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว

คะแนน เกณฑ์	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
นักเรียนสามารถ ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงเพลงระบำ ดอกบัวได้ถูกต้อง ตามจังหวะและ ทำนอง	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๘๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๗๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๖๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง มากกว่า ร้อยละ ๕๐	สามารถปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัว ได้ถูกต้องตาม จังหวะ และ ทำนอง น้อยกว่า ร้อยละ ๔๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะขลุ่ยเพียงออ

คำชี้แจง ให้ผู้สอนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน					รวม
		นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลง เพลงระบำดอกบัวได้ถูกต้องตามจังหวะ และทำนอง					
		๕	๔	๓	๒	๑	๕

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

นาฏศิลป์

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๓ หมายถึง ดี
- คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง
เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและแนวทาง ในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละ ประเภทและแนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

(* พฤติกรรมบ่งชี้เปลี่ยนตามเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้)

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	๘๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๖๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๔๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง อิทธิพลของนักแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

แบบประเมิน เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

แบบประเมิน เรื่อง ประวัติละครไทย

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

แบบประเมิน เรื่อง นานุกิลป์นานาชาติ
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

แบบประเมิน เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงจินตลีลาระบำดอกบัว
 คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน						
		คะแนน	ห้อง๑/๑	ห้อง๑/๒	ห้อง๑/๓	ห้อง๑/๔	ห้อง๑/๕	ห้อง๑/๖
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕						
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕						
๓	ลีลาท่ารำสวยงาม	๑๕						
๔	รำถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง	๑๐						
๕	ความสวยงามของแถว ความพร้อมเรียง	๑๐						
๖	น้ำเสียงในการร้องเพลง	๑๕						
๗	จังหวะและทำนองถูกต้อง	๑๐						
รวม		๗๐						

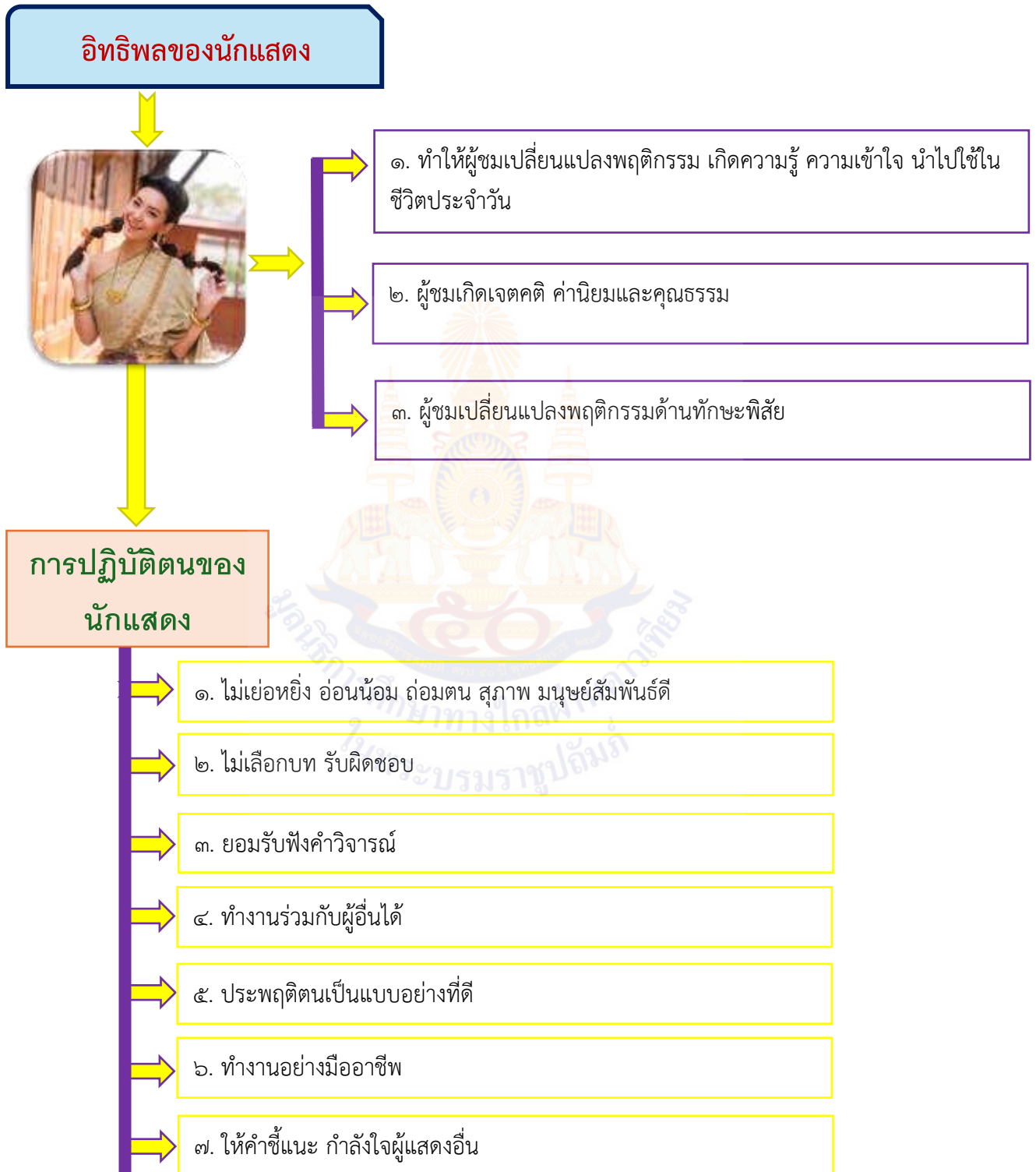
เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน
 ๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน
 ๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน
 ๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

ภาคผนวก ข
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

นาฏศิลป์

คุณสมบัติของนักแสดงที่ดี

๑. การขยันขันแข็งในการฝึกซ้อม ท่องบท จะช่วยให้มีความคล่องตัวช่วยเพิ่มพูนฝีมือ เพิ่มพูนความเข้าใจ เพิ่มพูนความเร็ว การขยันฝึกซ้อมนั้นจะต้องทำให้เป็นนิสัยแม้จะได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่เก่งแล้ว มีฝีมือเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไปแล้ว ก็ยังต้องหมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอ

๒. หมั่นศึกษาหาความรู้ทางศิลปะการแสดงเพิ่มเติมอยู่เสมอ จากครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน จากตำรา ตำรา จากการฟัง ฯลฯ วิทยาการและเทคโนโลยีนั้นก้าวไปข้างหน้าตลอดเวลา หากไม่หมั่นศึกษาจะกลายเป็นคนล้าหลัง และตามเพื่อนพ้องไม่ทัน

๓. มีความละเอียดลออในการดู การอ่านบท การเขียนบท และ การเล่นละคร อย่าปล่อยให้รายละเอียดความสวยงามที่น่าสนใจ หรือกลิ่นต่าง ๆ ผ่านไป โดยมีได้กระทบสายตาของเรา

๔. ลดอัตตาในตัวเองให้มากที่สุด จงเป็นคนถ่อมตัว อย่าถือเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ อย่าคิดว่าเราต้องเป็นฝ่ายถูกต้องตลอดกาล การคิดเช่นนั้น จะทำให้เราไม่ได้อะไรใหม่ ๆ และกลายเป็นคนโง่ที่คิดว่าตัวเองฉลาดละครนั้นเป็นศิลปะอิสระที่ไร้ขอบเขต ความสวยงามมิได้อยู่ที่เล่นได้ถูกต้องตามบทต้นฉบับเท่านั้น แต่อยู่ที่ผู้เล่นสามารถสื่อถึงผู้ชมได้ดีเพียงไร การมีอัตราจะทำให้เราถูกขังอยู่แต่ในความคิดคำนึงของเราคนเดียว ไม่อาจข้ามพ้นไปรับความเป็นอิสระในทางความคิดใหม่ ๆ ทั้งที่เราก็มีความสามารถในการสร้างสรรค์ได้ดี
อิหนึ่ง

๕. อย่าตำหนิติเตียนผู้ที่มีฝีมือการแสดงดีกว่า แนะนำสิ่งที่น่าสนใจแก่เขาตามกำลังความสามารถของเขาที่จะรับได้ จงให้กำลังใจเขาและส่งเสริมให้เขามีฝีมือขึ้นมาเสมอเรา หรือก้าวไปไกลกว่าเรา ความเจริญและความดีงามของสังคมขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีคุณภาพเป็น จำนวนมาก

๖. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าในหมู่เพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในธุรกิจการละคร รับฟังและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น อย่าเป็นตัวสร้างปัญหาในกลุ่มคนที่ร่วมงานกับเรา จะทำให้เราเป็นบุคคลที่น่าเบื่อหน่าย

๗. เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา ไม่ว่าจะเป็นการนัดฝึกซ้อมหรือในการแสดงจริง ต้องตรงต่อเวลาจริง ๆ ทั้งยังต้องเผื่อเวลาไว้สำหรับอุปสรรคในการเดินทางด้วย งานทุกงานควรเริ่มต้นและจบลงตามกำหนดการ ไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่ฟังได้และอภัยให้ได้สำหรับความผิดพลาดเรื่องเวลา

๘. เมื่อมีโอกาสถ่ายทอดความรู้สู่ผู้อื่น จงกระทำในลักษณะแนะนำ แจกแจงชี้ให้เห็นจนคำนึงถึงความยอมรับในตัวเราจากผู้เรียนให้มากที่สุด และถ่ายทอดความรู้ที่มีโดยไม่ปิดบังอำพราง ผู้รับจะรับความรู้ที่เราถ่ายทอดให้ได้ตามความสามารถในการเรียนรู้ของเขาการถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังจะก่อให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าการต่อยอดทางการเรียน ศิษย์ที่ได้รับความรู้ได้เร็วจะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนหรือค้นคว้า ต่อออกไปอีก ทำให้ความรู้ความสามารถแตกสาขาออกไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

๙. จงเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น อย่าถือวิสาสะหยิบหรือเคลื่อนย้ายของใช้ของผู้อื่น โดยเจ้าของมิได้อนุญาตเสียก่อน

๑๐. นักแสดงต้องรู้หน้าที่ของตนเอง เมื่อแสดงละครอยู่บนเวทีหรือหน้ากล้องต้องรู้จักรับผิดชอบในการเล่นละครให้สมบทบาทที่ตนเองได้รับให้ดีที่สุด ปฏิบัติตามคำสั่งในบทละครของตนเองอย่างดีที่สุด ไม่ควรก้าวท้าวไปเล่นบทพูดที่มีผู้เล่นอยู่แล้ว จะทำให้เกิดความสับสนในการตอบทและเกิดการผิดคิว เนื่องจากการเล่นผิดเล่นถูกซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการแสดงละครเลยแม้แต่น้อย

๑๑. จงเป็นผู้มองโลกในแง่ดีเสมอให้อภัยคน อย่าเป็นคนโกรธง่าย อย่าใช้ยาเสพติด ช่วยสร้างอารมณ์ในการเล่นละคร นักแสดงควรมีอารมณ์สุนทรียะโดยธรรมชาติ มองโลกในแง่ดี มองโลกให้กว้างเพื่อความมีความสุขภาพจิตที่ดีในชีวิต

๑๒. อย่าเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น ทั้งฝีมือและพฤติกรรม คนแต่ละคนมีจริต และสิ่งเอื้ออำนวยที่แตกต่างกันโดยธรรมชาติ ไม่มีอะไรที่จะเปรียบเทียบกันได้ ความกระตือรือร้นและทะเยอทะยานที่จะมีฝีมือและความรู้ที่มากขึ้น ควรขึ้นอยู่กับความท้าทายจากสิ่งที่เราเรียนรู้สมควรให้เกิดจาก ความคิดที่จะเอาชนะผู้อื่น เราจะไม่มีความใคร่ทราบเท่าที่เราอยากเอาชนะ ความเป็นนักแสดง สิ่งที่จะต้องทำเป็นประจำคือการเล่นละครเพื่อสื่อถึงผู้ชม นั่นเท่ากับว่าตลอดเวลาเราทำการแสดงเพื่อผู้อื่นรับชมอยู่แล้ว ดังนั้นจิตสำนึกของนักแสดงจึงต้องคำนึงถึงผู้อื่นก่อนตนเอง จงทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสุขอย่างเต็มที่ จะต้องคิดเสมอว่าสิ่งที่ออกไปจากเรา ผู้อื่นเขารับแล้วพอใจไหม ยินดีหรือไม่ การคิดคำนึงอย่างนี้จะนำไปให้เรากระทำแต่สิ่งที่ดีอยู่ตลอดเวลา

๑) อิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ ประเทศไทยได้รับอิทธิพล วัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาตั้งแต่อดีต ทำให้มีการมานำวัฒนธรรมต่างชาติ มาพัฒนาดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย

๒) พระมหากษัตริย์ จากอดีตถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ทรง ทำนุบำรุงการแสดงดนตรีนาฏศิลป์มาทุกยุคทุกสมัยสังคมวัฒนธรรมไทย

ปัจจัยที่มีทำให้
มีผลต่อการ
เปลี่ยนแปลง
นาฏศิลป์

นาฏศิลป์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้รูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และ สร้างสรรค์ใหม่ขึ้นมาตลอดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยปัจจัยที่มีทำให้มีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ มี ๔ ข้อ

๓) สภาพสังคม หากสังคมสงบสุขไม่มีสงคราม ก็จะทำให้ประชาชนมี โอกาสในการสร้างสรรค์ พัฒนาการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างเต็มที่ แต่หากเกิด ความไม่สงบสุขในสังคม ประชาชนก็ ประสบกับความเดือดร้อน ดนตรี นาฏศิลป์ก็就会有การหยุดชะงักลง หรือมีการกวาดต้อนศิลปินไปอยู่ฝ่งชนะ

๔) ค่านิยมของคนในชาติ ค่านิยมของคนในชาติมีการเปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัย จึงมีผลให้การแสดงนาฏศิลป์ได้รับเปลี่ยนแปลงไปด้วยทุกยุคทุกสมัย

วิวัฒนาการของการละครไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สมัยนางเจ้า

มีนิยายเรื่อง นามานโหรร่า เป็นนิยายของพวกไต หรือคนไทย ในสมัยนางเจ้า ที่มีปรากฏอยู่ ก่อนหน้านี้นี้คือ การแสดงจำพวกกระบี่ เช่นกระบี่หมาก ระเบ้านกยูง

สมัยสุโขทัย

พบหลักฐาน การละครและฟ้อนรำ ปรากฏอยู่ในศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหง กล่าวว่า เมื่อจักเข้ามาเรียงกันแต่อยู่ญักพุ่นเท้าหัวลานด้วยเสียงพาทย์ เสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเหล่น เหล่นใครจักมักหัว หัวใครจักมักเลื้อน เลื้อน และปรากฏในไตรภูมิพระร่วง “บ้างเต้น บ้างรำ บ้างฟ้อน ระเบ้านลิ่ว”

รับวัฒนธรรมของอินเดีย ผสมผสานกับวัฒนธรรมไทย มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใหม่ เพื่อนใช้เรียกศิลปะการแสดงของไทย ว่า โขน ละคร ฟ้อนรำ

สมัยอยุธยา

มีการแสดงละครชาตรี ละครนอก ละครใน แต่เดิม ที่เล่นเป็นละครเร่ จะแสดงตามพื้นที่ว่างโดยไม่ต้องมีโรงละคร เรียกว่า ละครชาตรี ต่อมาได้มีการวิวัฒนาการ เป็น ละครรำ เรียกว่า ละครใน ละครนอก โดยปรับปรุงรูปแบบ ให้มีการแต่งการที่ประณีตงดงามมากขึ้น มีดนตรีและบทร้อง และมีการสร้างโรงแสดง

มีละครในแสดงในพระราชวัง จะใช้ผู้หญิงล้วน ห้ามไม่ให้ชาวบ้านเล่น เรื่องที่นิยมมาแสดงมี ๓ เรื่องคือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ส่วนละครนอก ชาวบ้านจะแสดง ใช้ผู้ชายล้วนดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว

สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ เป็นสมัยที่โขนเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก มีละครเรื่องใหญ่ๆ อยู่ ๔ เรื่อง คือ อิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ดาหลัง

สมัยธนบุรี

สมัยนี้บทธละครในสมัยอยุธยาได้สูญหายไป สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงรวบรวมศิลปิน บทธละคร ที่เหลือมาทรงพระราชนิพนธ์ บทธละคร เรื่อง รามเกียรติ์ อีก ๕ ตอนได้แก่

๑.ตอนอนุมานเกี้ยวนางวานริน
๓.ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด
๕.ตอนปล่อนม้าอุปการ

๒.ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ
๔.ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพัท

นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ บทธละครในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยพระองค์เองแล้ว พระองค์ยังทรง ฝึกซ้อม ด้วยพระองค์เองอีกด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่๑)

สมัยนี้ได้ฟื้นฟูและรวบรวม สิ่งที่ยุหายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและรวบรวม ตำราการฟ้อนรำ ไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ พระองค์ทรงพัฒนาโขน โดยให้ผู้แสดงเปิดหน้าและสวมมงกุฎหรือชฎา ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบบนทก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่๒)

สมัยนี้วรรณคดี และละครเจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ให้เป็นการแต่งยืนเครื่อง แบบในละครใน ทรงพระราชนิพนธ์บทธละครเรื่องอิเหนา ซึ่งเป็นละครที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ว่าเป็นยอดของบทธละครรำ คือแสดงได้ครบองค์ ๕ คือ ตัวละครงาม ร่าเริง ร้องเพราะ พิณพาทย์เพราะ และกลอนเพราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๑ ยูเนสโก ได้ถวายพระเกียรติคุณแด่พระองค์ ให้ในฐานะบุคคลสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ระดับโลก

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๓)

สมัยนี้พระองค์ ให้ยกเลิกละครหลวง พระบรมวงศานุวงศ์ จึงพากันฝึกหัดโขนละคร คณะละครที่มีแบบแผนในเชิงฝึกหัดและแสดง ทางโขน ละครถือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติสืบต่อมา ถึงปัจจุบันได้แก่

๑. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักขณาคณ
๒. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพนมวัน กรมพระพิพิธโภคภูเบนทร์
๓. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไกรสร กรมหลวงรักษัรณเรศ
๔. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากุญชร กรมพระพิทักษ์เทเวศร์
๕. ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทรรณกร กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์
๖. ละครของเจ้าพระยาบดินทรเดชา
๗. ละครของเจ้าจอมมารดาอัมพา
๘. ละครเจ้ากรับ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔)

ได้ฟื้นฟูละครหลวงขึ้นใหม่อนุญาตให้ราษฎรฝึกละครในได้ ซึ่งแต่เดิมละครในจะแสดงได้แต่เฉพาะในพระราชวังเท่านั้น ด้วยเหตุที่ละครแพร่หลายไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโขนละคร มีบทพระราชนิพนธ์ในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรงเรื่องนารายณ์ปราบนก และพระพิราพเข้าสวน จึงมีการบัญญัติข้อห้ามในการแสดงละครที่มีใช้ละครหลวง ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามฉุดบุตรชาย-หญิง ผู้อื่นมาฝึกละคร
๒. ห้ามใช้รดเกล้ายอดเป็นเครื่องประดับศีรษะ
๓. ห้ามใช้เครื่องประกอบการแสดงที่เป็นพานทอง หีบทอง
๔. ห้ามใช้เครื่องประดับลงยา
๕. ห้ามเป่าแตรสังข์
๖. หัวช้างที่เป็นอุปกรณ์ในการแสดงห้ามใช้สีเผือก ยกเว้นช้างเอราวัณ

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕)

ในสมัยนี้สภาพบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ทำให้ศิลปะการแสดงละครได้มีการพัฒนาการขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกำเนิดละครดึกดำบรรพ์ และละครพันทางอีกด้วย นอกจากพระองค์ทรงส่งเสริมให้เอกชนตั้งคณะละครอย่างแพร่หลายแล้ว ละครคณะใดที่มีชื่อเสียงแสดงได้ดี พระองค์ทรงเสด็จมาทอดพระเนตร และโปรดเกล้าฯ ให้แสดงในพระราชฐานเพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖)

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่โขน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์เจริญถึงขีดสุด พระองค์ทรงเป็นราชาแห่งศิลป์ แม้ว่าจะมีประสมการณ์ด้านละครพูดแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ที่จะทรงไว้ซึ่ง “ความเป็นไทย” และดนตรีปี่พาทย์ ทั้งยังทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ศิลปินโขนที่มีฝีมือให้เป็นขุนนาง เช่น พระยานัฏกานุรักษ์ พระยาพรหมภิบาล เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๗)

สมัยนี้ประสมภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเมืองเกิดการคับขัน จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหาร ราชการกระทรวงวังครั้งใหญ่ ให้โอนงานช่างกองวังนอก และกองมหรสพไปอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร และการช่างจึงย้ายมาอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๘ โขนกรมมหรสพ กระทรวงวังจึงกลายเป็น โขนกรมศิลปากร มาแต่ครั้งนั้น ในสมัยนี้มีละครแนวใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ละครเพลง หรือที่รู้จักกันว่า ละครจันทโรภาส

สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่๘)

ในสมัยนี้การแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร จัดอยู่ในการกำกับดูแลของกรมศิลปากร หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากรได้ฟื้นฟู เปลี่ยนแปลงการแสดงโขน ละครในรูปแบบใหม่ โดยจัดตั้ง โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ขึ้น เพื่อให้การศึกษาทั้งด้านศิลปะและสามัญ และเพื่อยกระดับศิลปินให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในสมัยนี้ได้เกิดละครรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครที่มีแนวคิดปลูกใจให้รักชาติ บางเรื่องเป็นละครพูด เช่น เรื่องราชนมู เรื่องศึกกลาง เรื่องพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่๙)

ในสมัยนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้บันทึกภาพยนตร์สีส่วนพระองค์ บันทึกทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ทำรำเพลงหน้าพาทย์ของพระ นาง ยักษ์ ลิง และโปรดเกล้าฯ ให้จักพิธีไหว้ครู อีกทั้งยังมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน สืบทอด และพัฒนาศิลปะการแสดงของชาติผ่านการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทุกระดับ มีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการละครเพิ่มมากขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน มีรูปแบบในการแสดงลำครุไทยที่หลากหลายให้เลือกชม เช่น ละครเวที ละครพูด ละครร้อง ละครรำ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่๑๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์โขน
ทรงสนพระราชหฤทัยในศิลปะการแสดงมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งยังทรงเป็นองค์ต้นแบบขอเยาวชนไทยในการฝึกหัดโขน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ทรงมพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างยิ่ง ทรงสนพระราชหฤทัยและทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ “การแสดงโขน” ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชม ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

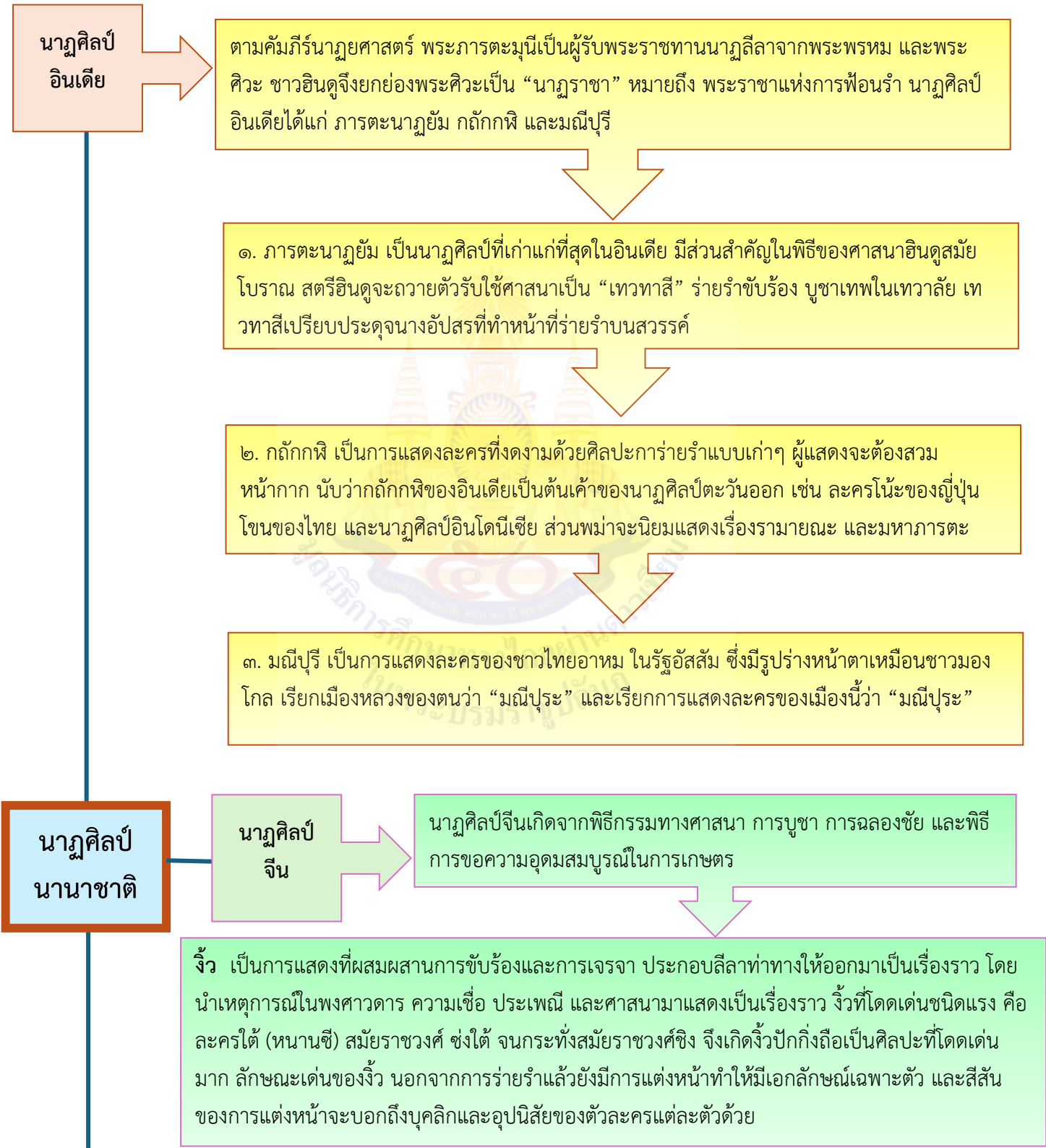
สมัยรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๑๐)

จวบจนมาถึงปัจจุบันพระองค์ยังทรงส่งเสริมและสนับสนุนการแสดงโขนของกรมศิลปากรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเสด็จพระราชดำเนิรทอดพระเนตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการแสดงนาฏศิลป์ โขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อนเพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและเพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับความสุข สนุกสนาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

สมัยนี้เป็นยุค IT ยุคที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนไป จากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ เรียกว่าละครสะท้อนชีวิต และสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง ประชาชน ทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่างหรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง ทำให้การชมละครมีความตื่นเต้น เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

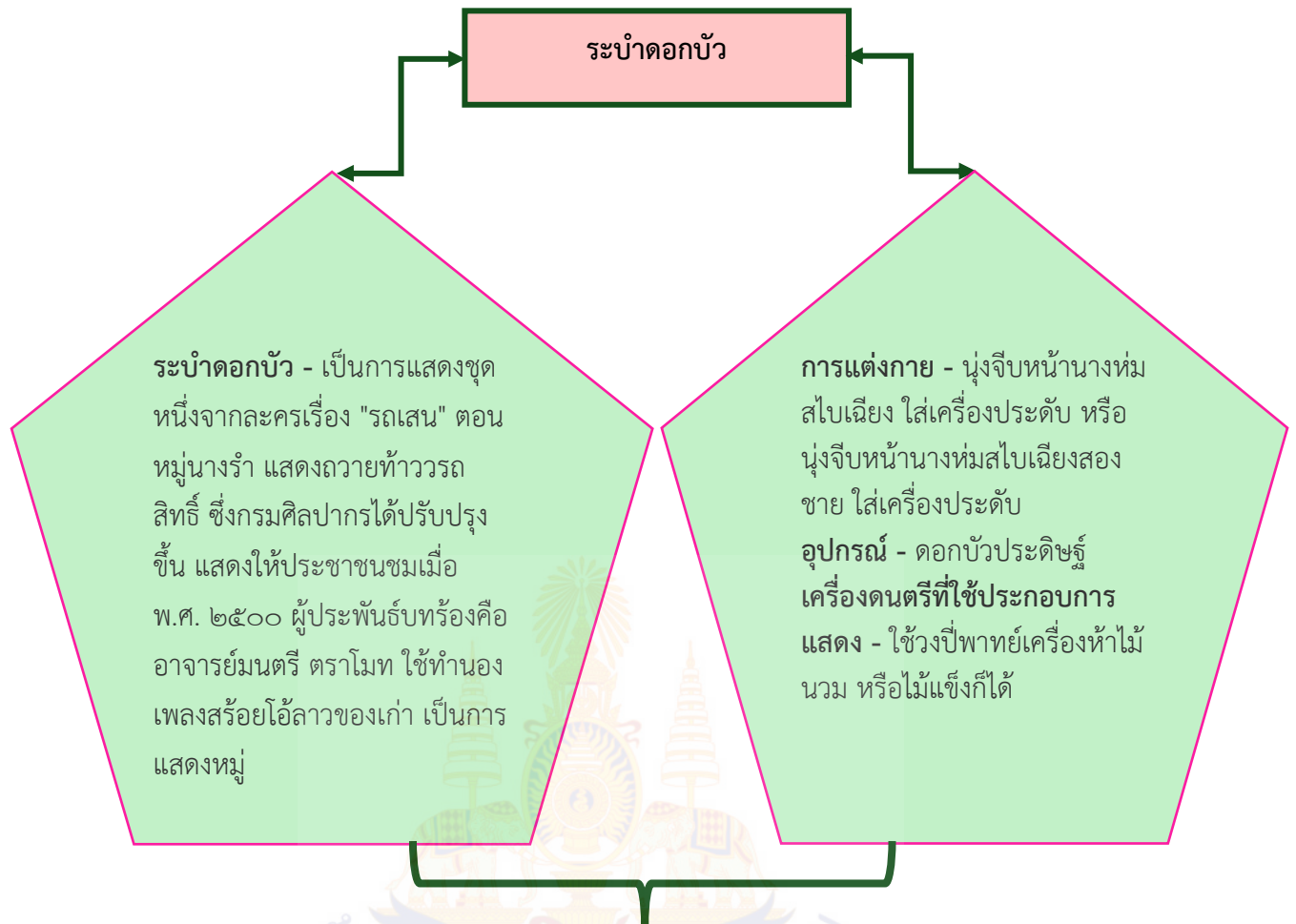

นาฏศิลป์ สากล

นาฏศิลป์ เป็นศิลปะด้านการฟ้อนรำ และละครที่ทุกชาติทุกภาษาต่างปฏิบัติกันจนเป็น ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ซึ่งแสดงถึงความเป็นอารยประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้าน นาฏศิลป์สำหรับนาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีการนำไปเผยแพร่และเป็นที่รู้จักไปทั่ว โลกนั้นมีทั้งการฟ้อนรำและละคร ซึ่งจะมีลีลาทางนาฏศิลป์ที่เป็นลักษณะเฉพาะที่ทุกชาติทุก ภาษาเข้าใจ และยอมรับได้ โดยมีกานำนานาฏศิลป์ด้านนั้น ๆ มาเผยแพร่ในประเทศของตน จน กลายเป็นนาฏศิลป์สากลประจำชาติต่าง ๆ ทั่วโลกดังจะเห็นได้จากลีลาท่ารำและการแสดง นาฏศิลป์สากลที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในโลก ได้แก่ บัลเลต โอเปร่า และละครเพลงบรอดเวย์

บัลเลต (ฝรั่งเศส: ballet) หมายถึง การแสดงที่ประกอบด้วยการเต้น และ ดนตรีมีลักษณะ เช่นเดียวกับอุปรากร เพียงแต่บัลเลตเป็นการนำเสนอเนื้อเรื่อง โดยใช้การเต้นเป็นสื่อ มีกำเนิดขึ้น ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาในอิตาลี ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๕ จึงแพร่หลายเข้าไปเป็น concert dance form ในประเทศฝรั่งเศสและรัสเซีย ต่อมาในศตวรรษที่ ๑๙ ได้แพร่หลายเข้าไปในประเทศอิตาลี การพัฒนาในยุคนี้คือ นิยมให้ผู้หญิงเป็นผู้แสดงเอก เรียกว่า บัลเลรีนา (Ballerina)

ศตวรรษที่ ๒๐ บัลเลตได้รับการพัฒนาให้มีรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) คือ การนำเอาหลักของบัลเลตมาผสมผสานดัดแปลงให้เป็นการเต้น โดยไม่ต้องใส่รองเท้าบัลเลต และไม่ต้องใช้ปลายเท้าในลักษณะของบัลเลต ผู้มีบทบาทสำคัญในการประพันธ์เพลงบัลเลต ได้แก่ ไชคอฟสกี โปรโกเฟียฟ คอปแลนด์ และฟัลยา

เนื้อเพลง	
เหล่าข้าคนาระบำ	ร้องรำกันด้วยเรีงรำ
พื่อนสายให้พิศไสภา	เป็นที่ทำเยี่ยงยาตราดกราย
ด้วยจิตจงรักภักดี	มีมีจะเหน้อยแห่งหน่าย
ขอมอบชีวิตและกาย	ไว้ได้เบื้องพระบาทยุคล
เพื่อทรงเกษมสราญ	และขึ้น
บานพระกมล	
ถวายฝ้ายพื่อนอุบล	ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
อันปทุมยอดผลกา	ทัศนากวีโล
งามตระการบานหทัย	หอมจรุงฟุ้งขจร
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร	บินวะว่อนพอนสุคันธ์

จินตลีลา

จินตลีลา

จินตลีลา คือการแสดงที่สื่อถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏออกมาเป็นลีลาท่าทาง โดยมีบทเพลงที่อาจมีเฉพาะท่วงทำนอง(เพลงบรรเลง) หรือบทเพลงที่มีเนื้อร้องเป็นสื่อผสมผสานความคิดเป็นการเต้นรำหรือการแสดงประกอบดนตรีที่ประดิษฐ์ท่าทางหรือนำเอาท่าทางของสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความสวยงามเป็นการเอาลีลารำมาประยุกต์รวมกันไม่มีแบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะมีจินตนาการในการร่ายอย่างไรให้ดูสวยงามและสอดคล้องกับผู้รับชม

วัตถุประสงค์คือ

๑. เพื่อสุนทรียะทางอารมณ์ของผู้ชมทุกท่าน
๒. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์การแสดง
๓. เพื่อความต้องการแสดงการเคารพ บูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อถือ ศรัทธา เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นคงทางใจ
๔. เพื่อความต้องการสื่อสารเรื่องราว

วางแผนการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ
๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน
๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น
๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิค พิเศษต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

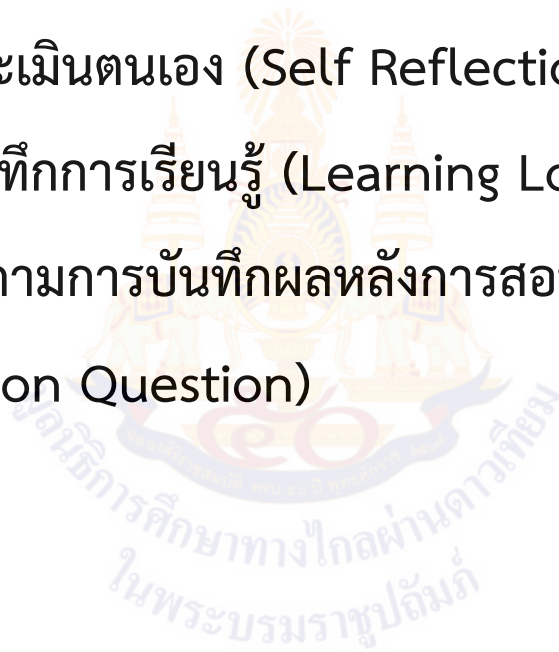
๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย
 - ฝ่ายอำนวยการแสดง
 - ฝ่ายจัดการแสดง
 - ฝ่ายธุรการ
๒. คัดเลือกผู้แสดง การแสดงประเภทรำ ระบุผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน
๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ
๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย
๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด
๗. การสรุปและประเมินผล การแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

นาฏศิลป์

การประเมินตนเอง (Self Reflection)

และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึก การเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปบนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทางการให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้นี้

.....

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

.....

.....

.....

.....

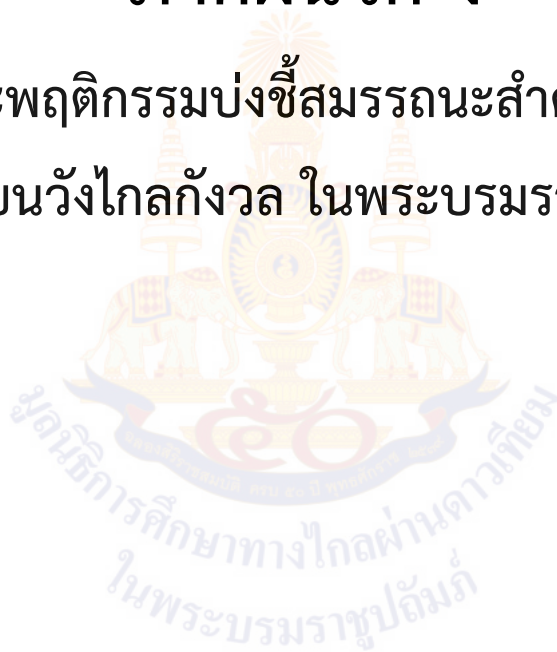
คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด
ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียน
ต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด
มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนรู้จากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร
๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย
ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
๘. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียน
ยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards, J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. New York: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

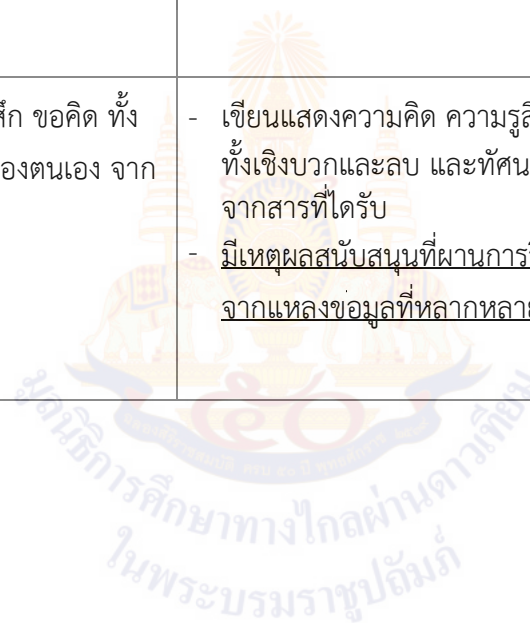
ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑

ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์ หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็น เนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
๒. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิง บวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสาร ที่ได้รับ	พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้ง เชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิง บวกและลบ และทัศนะของตนเอง ประเมินค่าของสารที่ได้รับ มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริง และหลักฐานประกอบ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พุดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุดเจรจาโนมนาวได้ อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์เพื่อประโยชน์ ของตนเองและสังคม	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดย <u>เสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม</u>	พุดเจรจาโนมนาว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการ <u>เสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง</u> เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม
๒. พุดเจรจาต่อรองได้ อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์เพื่อประโยชน์ ของตนเองและสังคม	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดย <u>เสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม</u>	พุดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการ <u>เสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง</u> เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - <u>วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้</u>	- รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - <u>วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ</u> - <u>สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้</u>
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผล สันนิษฐานที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผล สันนิษฐานที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อ <u>การพัฒนาตนเองและส่วนรวม</u>	ตรวจสอบ และประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเป็กลางของข้อมูล ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็น ดีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินค่า ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร - มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เชื่อมโยงกัน ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง <u>และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์</u>

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไป สู่การวางแผน ออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเปา หมายในอนาคต เพื่อ ประกอบการตัดสินใจต่อ ตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือก ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตาม วัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใน การประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือก ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการ สร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบาย และนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อ กำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการ ตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่ง ใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบ แนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดย <u>แสดงเห็นถึงลักษณะ</u> <u>เอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น</u> เพื่อ กำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจ ต่อตนเอง <u>และสังคม</u>
	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือก ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตาม วัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใน การประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือก ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการ สร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบาย และนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อ กำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการ ตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่ง ใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบ แนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดย <u>แสดงให้เห็นถึงลักษณะ</u> <u>เอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น</u> เพื่อ กำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจ ต่อตนเอง <u>และสังคม</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่<u>โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม</u> จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการ<u>ประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม</u> ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง<u>และสังคม</u>
	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่<u>โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม</u> จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการ<u>ประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม</u> ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง<u>และสังคม</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลาย โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการ หาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด ตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้ แย้งและความคิดเห็น ตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลาก หลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ข้อมูล และเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำ ตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตาม เกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทาง เลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่ เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิด อย่างลึกซึ้ง และคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นใน อนาคต วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำ มาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการ พิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและ ความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก <u>ประเมินทางเลือก</u> และเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ที่สุด <u>และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่เลือก ไว้อีกครั้ง</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการ หาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด ตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้ แย้งและความคิดเห็น ตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด<u>อย่างหลากหลาย</u> <u>และคิดอย่างลึกซึ้ง</u> วิเคราะห์ข้อมูล และเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำ ตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตาม เกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทาง เลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่ เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด<u>อย่างหลากหลาย</u> คิด <u>อย่างลึกซึ้ง และคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นใน</u> <u>อนาคต</u> วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำ มาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการ <u>พิจารณาข้อมูล</u> ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด <u>ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้</u> พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและ ความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก <u>ประเมินทางเลือก</u> และเลือกทางเลือกที่เหมาะสม <u>ที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่เลือก</u> <u>ไว้อีกครั้ง</u>

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 1

ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ปัญหา			
1.1 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหา	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา	ระบุปัญหา สาเหตุและ <u>ต้นตอ</u> ของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา
2. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้เคียง	จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
3. ระบุสาเหตุของ ปัญหา			
4. จัดระบบข้อมูล	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา <u>และเชื่อมโยง</u> <u>ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหา และผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน</u>	<u>แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง</u> ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน
1. การจำแนก			
2. การจัด ลำดับ			
3. เชื่อมโยง			

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
5. การตั้งสมมติฐาน	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการ แก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับ ปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่<u>หลากหลาย</u> และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิด ขึ้น จากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือก วิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับ ปัญหาและความยากง่ายของวิธีการ แก้ปัญหา <u>พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของ วิธีการแก้ปัญหาที่เลือก</u>	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่<u>หลากหลาย</u> และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของ<u>ผลกระทบ</u> <u>เชิง</u> <u>บวกและเชิงลบ</u>ที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ ปัญหานั้น<u>รวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะ</u> <u>เกิดขึ้น</u>และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา โดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและ ความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อม บอกข้อดี และข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก
6. การกำหนดทางเลือก			
7. การตัดสินใจเลือกวิธีการ			

2. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน <u>และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</u>	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มี <u>แนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. การดำเนินการแก้ปัญหา			
3.1 การปฏิบัติตามแผน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>
3.2 การตรวจสอบทบทวนแผน			
3.3 การบันทึกผลการปฏิบัติ			

4. สรุปผลและรายงาน

	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน และขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ <u>สถานการณ์อื่น</u>	<u>นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด</u> โดยให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของ การดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐาน สนับสนุนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น
--	--	--	--

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตาม วัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบ ไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผล งาน/ การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรง ตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มี ประสิทธิผล <u>พร้อมเสนอแนวทางในการ เพิ่มประสิทธิผล</u>	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผล <u>และ</u> <u>ประสิทธิภาพ</u> ตรงตามวัตถุประสงค์และตาม แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุ ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ ปัญหาไม่มีประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u> พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u>
2. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ใน <u>การป้องกันหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่</u> <u>มีบริบทใกล้เคียง</u>	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ใน การป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มี บริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ ๑

นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	<u>นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงาน</u> เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> <u>หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่</u> <u>เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน</u> ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> <u>หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการ/นวัตกรรมที่</u> <u>เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพ</u> ไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรูด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ <u>จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ <u>และนำเสนอองค์ความรู้</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการ <u>สังเคราะห์กับบทเรียน</u>	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการ <u>สังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้</u>	^{news})สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถ <u>นำเสนอประเด็นที่เป็นแกนสาระสำคัญครบถ้วน และเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ</u> หลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การ <u>เรียนรู้สิ่งใหม่</u>	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การ <u>เรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ</u>	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและ <u>ประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้</u>

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่รวมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ สามารถ แสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มี การวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ <u>แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล</u> รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ <u>ให้เกียรติผู้อื่น</u> ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดย <u>พยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดี</u> โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล <u>โดยมีข้อมูลที่นาเชื่อถือประกอบการสนับสนุน</u> รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ <u>ให้เกียรติผู้อื่น</u> - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางาน<u>และใช้ความสามารถ</u> <u>ของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจ</u> <u>และยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน</u> ให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และแนวปฏิบัติ ตามวิถึวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่น ด้วยความเข้าใจ - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา <u>ขอตกลง กฎหมาย</u> และแนวปฏิบัติตามวิถึวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่น <u>ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</u> - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา <u>ขอตกลง กฎหมาย</u> และแนวปฏิบัติ<u>ตามวิถึวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย</u> ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ ผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายและวาจา - ยอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจา และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) - ใหเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและ ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) - ใหเกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ - ใหเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิตร	- บอกคุณลักษณะทางบวกของตน - รับรู้และจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	- ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - รั บ รุ แ ล ะ จั ด ก า ร อ าร ม ณ์ แ ล ะ ความเครียด - แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบ ความสำเร็จ	- ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - กำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อ บรรลุเป้าหมายที่กำหนด - รั บ รุ จั ด ก า ร อ าร ม ณ์ แ ล ะ ความเครียด - แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง
๕. เขาใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	เขาใจความแตกต่างของบุคคลทั้งทางกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ที่แตกต่างทางกายทางความคิด เพศ และวัยได้	ยอมรับผู้รวมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยอย่างจริงใจ

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๖. ใ้ภาษา กิริยา ทาทาง เหมาะสมกับบุคคล และ โอกาสตามมารยาทสังคม	- ใ้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมตามโอกาส	- ใ้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาส ต่างๆ - พุดกับบุคคลทั่วไปด้วยความเปนมิตร	- ใ้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกายเหมาะ สมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - พุดอย่างมีเหตุผล ไม่สอเสียดให้เกิดความ เดือดร้อนตอตนเองและผู้อื่น
๗. ปฏิบัติงาน ในสวนรวม อย่างมีความสุข	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดี ของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอ ตนเองและผู้อื่น	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ด้วยความเต็มใจ ในฐานะผู้นำ หรือใน ฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึง ผลกระทบตอตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่ง แวดล้อม	มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานรวมกับ ผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุมเท พยายาม ในการ ทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่ เหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ เพื่อ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบ ตอตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและมีการจัดการได้ เหมาะสม	- เขาใจปัญหา แก่ปัญหาและความขัด แย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่างของ บุคคล - ใ้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง</u> - แก่ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับ ความแตกต่างของบุคคล - ใ้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่ เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ ส่งผลกระทบตอตนเองและสวนรวม</u> - แก่ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความต่าง ของบุคคล - ใ้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ <u>หลากหลาย</u> ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันของ สังคมโลก	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>เล่าและแสดงความคิดจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>อธิบายผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>วิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>
พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	<u>หาแนวทางรับมือกับปัญหาจากสถานการณ์ ทางสังคมและเข้าร่วมกิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	<u>เลือกใช้วิธีการ</u> แก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและ <u>เสนอกิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้ง <u>สร้างสรรค์กิจกรรมและเชิญชวนผู้อื่น</u> ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลียงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลียงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การลงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และ ความรุนแรง	- หลีกเลียงบุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับ สาร เสพติด การติดยาเสพติด การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสาร เสพติด การติดยาเสพติด เกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และ พฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองและผู้อื่นจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดยาเสพติด เกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และ พฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการ ต่อหน้า ผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้า ผู้อื่น - <u>ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์</u>	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - <u>ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาพจิตของตน</u>

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ <u>ด้วยตนเอง</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - <u>เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล - <u>วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้</u>
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม</u>
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม <u>โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อม</u>	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม <u>โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้</u>
๔. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม			

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ <u>ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๒. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ <u>สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการ</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่</u> <u>ความประหยัด และการนำไปใช้ได้จริงของแต่ละวิธี</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับ <u>วิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือ</u> <u>สนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน</u> <u>ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ</u>	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนและ <u>เป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือ</u> <u>สนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน</u> <u>และสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานเองตามวิธีการที่ออกแบบ</u>	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน</u>
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และ <u>พัฒนาผลงานให้สามารถแก้ไข ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ที่สามารถแก้ไข ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน</u>
๗. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับ <u>วิธีการประเมิน</u>	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยออกแบบและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับ <u>วิธีการประเมิน</u>

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนู วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายภูริวัตร คำอำย์กาวิ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรรยา ศรีแจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายอนุสรณ์ พูเจริญ	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายภูริวัตร คำอำย์กาวิ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวจรรยา ศรีแจบไธสง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันต์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นางสาวกุลสิน มุสิกกุล	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง	คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นางสาวจิระพร สังขเวทย์

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นางราตรี ศรีไพรวรรณ

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายธีระพล เช่งวา

คณะกรรมการ

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี

คณะกรรมการ

นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ

คณะกรรมการ

นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางวิภา ตันทุลพงษ์

คณะกรรมการและเลขานุการ

รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวณัฐพร เผือดจันทิก

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวนิสาชล แสงฟ้า

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวสรिता แก้วหางค์

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

นายณัฐวุฒิ ขาวสมุทร

ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สพม.ประจวบคีรีขันธ์

นางโชติกา สมพงษ์

ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระ
บรมราชูปถัมภ์

นายจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน